Ն. 1030 — 1888 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 26 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ — 6 ՐԷՊԻ ԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 3 — ՏԷՕՐՏՈՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ — 20 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՏԷՅՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

	12 աըլըք	6 աըլըք	3 աըլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուասը 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղըշ. 6
4իւնճիւ սահիֆէ 11ի 10ը. հս. » 3
Մէվատտը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աէյտ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ժիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտա հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ԺԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ա միւրաճաաթ օլունա։

ԽԻՒՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սօֆիատան քէշիտէ օլընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սօպրանիյէ մէճլիսինին հիինը քիւշատընտա բրէնս Ֆէրտինանտ թարաֆընտան իրատ օլընան նուտգ'ա մէճլիսը մէգքիւր թարաֆընտան վէրիլէճէք ճէվապը թանզիմ իտէն գօմիսիօնըն մէճլիսէ արզ իթտիկի սուրէթ' Սօպրանիյէնին կէչէն ճումաա կիւնքի իճթիմաընտա աննէն գապուլ օլընմըշ տըր։

Իշպու ճէվապնամէտէ, բրէնս Ֆէրտինանտ' Պուլկարիսթան իչիւն հէր նէ եափմըշ իսէ ճիւմլէսի իչիւն տէ Սօպրանիյէնին մինթէտտարիյէթլէրի պուլընտուղը, էմարէթի սաատէթը հալի իչիւն հիւքիւմէթ թարաֆընտան արզ օլընաճագ պիլճիւմլէ գանունլամէլէրի մէճլիսին իժավիյ ու գապուլէ հազըր պուլընտըղը, վէ օրտու իչիւն վուգու պուլան մէսարիֆին մուվաֆըգը մասլահաթ օլտըղը, զիրա էյէպլէր օրտունըն հէր նէվի իհթիմալաթա մուգապէլէյէ միւգթէտիր պուլընտըղը պէյան գըլընմըշ տըր։

ԵՈՒՆԱՆ ԳՐԱԼԸՆԸՆ ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ

Աթինատան ալընան թաֆսիլաթա կէօրէ, Եունան գրալը Եօրկիոս հազրէթլէրինին Յոբելեանը մինասէպէթիյլէ կէչէն չարշէնպիհ աքշամը Աթինա սէրայը գրալիյէսինին պէօյիւք սալօնընտա 200 քիշիլիք պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլընըպ, պունտա Եունան հէյէթի վիւքէլասը վէ զէվաթլէրի, սիֆէրայի էճնէպիյէ, Եվրօպա տէվլէթլէրի թարաֆընտան իրսալ օլընան ֆէվգալատէ սէֆիրլէր, պէլէտիյէ րէիսլէրի, Բիրէ լիմանընտա պուլընան սէֆայինը հարպիյէ զապըթանը, վէ Եունան գօլ օրտուլարը գօմանտանլարը մէտուէն հազըր պուլընմըշլար տըր։

Էրթէսի բէնճշէնպիհ կիւնիւ տախի սէրայը գրալիտէ տիկէր պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլընըպ, պունտա տախի Մ. Թօնմիլոնսէն Զարբա իլէ Աւսթրիա տէվլէթինին ֆէվգէլատէ սէֆիրի Պարօն Սթէրնէք, վէ Տանիմարգա գրալընըն վէքիլհաշըր օլուպ Աթինատա պուլընան բրէնս Ֆրէտէրիգին պիճիւմլէ մայէթ մէմուրլարը, Ինկիլթէրա գրալիչասընըն իքինճի մախտումը վէ Պաշըր Սէֆիտ տօնանմասը գօմանտանը տուգ տ'Էտիմպուրկ իլէ զէվճէսի տուչէս տ'Էտիմպուրկ վէ Ռուսիա իմբէրաթօրընըն պիրատէրլէրի կրանտուգ Սէրժ վէ կրանտուգ Բօլ հազըր պուլընմըշլար տըր։

· ·

Չարշէնպիհ կիւնիւ տէվլէթը Օսմանիյէնին ֆէվգէլատէ սէֆիրի Ճէվատ բաշա' թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն հէտիյէ օլարագ Եունան գրալընա իրսալ պույրուլան իքի րէս Արապ աթընը գրալը միւշարէլէյհէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։ Իշպու ճինս հայվանլար' գրալ Եօրկի հազրէթլէրինին բէք զիյատէ մուճիպը հայրէթի օլտուղը կիպի, հէտիյէի Շահանէնին հիինը թագտիմինտէ հազըր պուլընան խանէտանը գրալի, վէ տէվլէթլէր թարաֆընտան ֆէվգէլատէ սէֆիր սըֆաթըյլա Աթինայա իզամ օլընան բրէնսլէր տախի մէգքիւր աթլարըն կիւզէլլիկինէ հայրան օլմուշլար տըր։

Իքի աթըն' ազըր վէ ալայըշը էյլիւտէլէր կէլտիմիչ օլտուղլարը հալտէ մէգքիւր աթլարը թումթագտա օլուպ, պունլարտան պիրի' մէգքիւր աթլարըն էն կիւզէլլինին իւզէրինէ բինիլըպ օլմուշ, վէ գրալըն վէ սաիր հուզզարը քիրամըն էօնիւնտէն իւրիւտիւլմիշ տիր։ Գրալ Եօրկի' մումաիլէյհ սէյիսէ պիր պիլուն միտալեա իլէ գըյմէթտար պիր հէտիյէ վէրմիշ տիր։

· ·

Տանիմարգա վէլիահտը բրէնս Ֆրէտէրիգ' կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Գօբէնհակա միւթէվէճճիհէն Աթինատան հարէքէթ իթմիշ, վէ գրալ' պէօյիւք պիրատէրի օլան բրէնս միւշարէլէյհի վաբօրա գատար թէշեի էյլէմիշ տիր։

Բազար կէճէսի Ագրօբօլտա քէշիտէ օլընան պիր զիյաֆէթէ չէհրայինլէրէ խիթամ վէրիլմիշ տիր։ Իշպու զիյաֆէթ էսնասընտա, խասսէթէն Եվրօպատան ճէլպ իտիլմիշ օլան միւքէմմէլ մայթապ վէ ֆիշէնքլէր էնտախտ օլընմըշ տըր։

Գրալ վէ միւսաֆիրլէրի' Բիրէ լիմանընտա պուլընան Եվրօպա սէֆայինը հարպիյէսինի զիյարէթ իթմիշլէր տիր։

· ·

Եունան գրալը' հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Աւսթրիա, Սըրպիա վէ Իրան տէվլէթլէրի թարաֆընտան իրսալ օլընան ֆէվգէլատէ սէֆիրլէրէ Սէն Սօվէօր նիշանընըն Կրան Գրուա րիւթպէսինի իթա էյլէմիշ տիր։

Տէրսաատէթտէն Թիֆլիս խատլէ վէրիլտիկինէ կէօրէ, կէլէճէք իլք պահարտա Եունան վէ Աւսթրիա թէտէնիզի լիմանլարընը վէ Իթալիա իլէ Ֆրանսա սէվահիլինի զիյարէթ իթմէք վէ Պաշըր-Սէֆիտին Աֆրիգա սէվահիլի թարիգիյլէ ավտէթ էյլէմէք իւզրէ Պապը Ալի օլ թարաֆա պիր տօնանմա իրսալինէ գարար վէրմիշ տիր։

——

Ռօմատա նէշր օլընան Թէվ... կազէթասը' գրալ Ումպէրթօ'ընըն Ալէմանիա իմբէրաթօրը Կիյօմի կիեօմըն եէվմ վէլատէթի մինասէպէթիյլէ Պէրլինէ կիտիպ իատէի զիյարէթ իտէճէյի հավատիսինի թէէքիտ իտէյօր։ Գրալը միւշարէլէյհ' կէլէճէք յանվար 23ըտէն մահը մէգքիւրըն 31ինէ գատար եանի պիր հաֆթա Պէրլինտէ իգամէթ իտէճէք իմիշ։

Մէգքիւր պիր հաֆթա զարֆընտա Ռումանիա գրալը Պիրինճի Շարլ, Տանիմարգա գրալը Տօգուզունճի Քրիսթիան, Պէլճիգա գրալը Իքինճի Լէօբօլտ, Պավիէրա նաիպը հիւքիւմէթի Լուիթբօլտ, Սագսօնիատան բրէնս Ալպէրթ Իթալիա, Ռուսիա վէ Եունան վէլիահտլարը տախի Պէրլինի զիյարէթ իտէճէքլէր իմիշ։

——

Ռէֆօրմ կազէթասը' Ֆրանսա տէվլէթինին Ռօմա սէֆիրի գօնթ տը Մուլյըն թէպտիլի' Իթալիա բէշվէքիլի Մ. Գրիսբինին թալէպի իւզէրինէ վուգու պուլըրտըղընա տաիր զուհուր իտէն պիր րիվայէթի թէքզիպլէ, սէֆիրը միւշարէլէյհին թէպտիլի' Ֆրանսանըն սըրֆ տախիլի բօլիթիգասը էսպապընտան նէշէթ իթտիկինի պիլըպէյան չէօյլէ տէյօր։

«Իթալիա հիւքիւմէթինին արզու իթտիկի պիր շէյ վար իսէ, օ տա գօնթ տը Մուլյըն եէրինէ ինթիխապ օլընաճագ զաթըն' իքի տէվլէթ պէյնինտէ մէվճուտ պուլընան եանլըշ անլաշըլմալարըն տէֆի, վէ Իթալիատա հէր քէսին արզուքէրտէսի օլան հիսսի իթթիլաֆըն թէէսիսի իչիւն իթթիլաֆբէրվէր պիր զաթ օլմասը տըր։»

——

Ռուսիանըն Պուգրէշ սէֆիրի օլուպ պիր գաչ հաֆթատան պէրու Վիէննատա պիր խասթախանէտէ թէտավի իտիլմէքտէ պուլընան Մ. Հիթրօվօ' թէէմմիւլլա քէսպը աֆիյէթ իթմիշ օլտըղը հալտէ մահալը մէմուրիյէթինէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

——

Ինկիլթէրա հարպիյէ նազըրը Մ. Եստաէր Սթանհօբ' կէչէն բէնճշէնպիհ աքշամը քէնտի Իսլինկթօն մինթէխիպլէրի հուզուրընտա մուֆասսալ պիր նուտգ իրատ իտէրէք, պունտա թէէմինը մուհաֆազայի մէմլէքէթ իչիւն հարպիյէ նէզարէթի թարաֆընտան չու սօն վագիթլարտա իթթիխազ օլընան պիլճիւմլէ թէտապիրի եէկեան եէկեան պէյան իթմիշ, վէ խաթմը մէգալ իտէճէյի սըրատա, հէր նէ գատար բէք չօգ շէյլէր իխթիհզալինէ մուվաֆֆագ իլէ հասըլ օլմուշ իսէ տէ, Ինկիլթէրանըն թէվսի վէ թահքիմը մէնաֆիի ասքէրիյէսի իչիւն տահա բէք չօգ շէյլէրէ իհթիյաճ պուլընտըղընը պէյան իթմիշ, վէ պու պապտէ պազը թէտապիրին մէվգի իճրա վէ թաթպիգէ վազ օլընմագ իւզրէ պուլընտըղընը սէօյլէմիշ տիր։

Մ. Կլատսթօն' պու հաֆթա զարֆընտա Մ. Մօրլէյ, Մ. Հարգուրթ վէ լօրտ Ռօզպէրի իլէ պէրապէր Պիրմինկհամ շէհրինէ ազիմէթլէ օրատա պիր նուտգ իրատ իտէճէյի հավատիսի, միւշարէլէյհ տիրլօմաթը գապուլ իթմէք իւզրէ շէհրի մէգքիւրտէ թէտարիքաթը ազիմ ճէրա իտիլմէքտէ տիր։

Նուտգը մէգքիւրըն իրատ օլընաճագ մահալի' կէրէք ալագտա վէ կէրէք օթուրմըշ օլարագ 17000 քիշի իսթիհապ իտէպիլէճէք, վէ տուխուլիյէ պիլէթի 5 շիլինտէն 2 կինէյէ գատար սաթըլաճագ տըր։

——

Բարիզտէ Ալէմանիա սէֆարէթխանէսինտէն Պէրլինտէ խարիճիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլէն մէքթուպլարը հավի պօսթա չանթասընըն խըրսըզլարը պու քէրրէ համպուրկտա թէվգիֆ օլունըպ, անլէրտէն քէնտիսի Պէհլման թէսմիյէ իտէն պիրի' ասըլ Տրէօտէր նամընտա օլարագ պիր վագթ համպուրկ պօսթախանէսինտէ մէմուր իմիշ, վէ լաքին տիկէրլէրինին քիմ օլտուգլարը հէնուզ անլաշըլամամըշ տըր։

Մէրգում Տրէօտէր' պազը գուբօնլար սաթմագ իւզրէ համպուրկտա Էլիաս Գալման պանգասընա կիթմիշ իսէ տէ, մէրգում պանքէր' քէնտիսինտէն շիւպհէ իտէրէք բօլիսէ խապէր վէրիպ թէվգիֆ իթտիրմիշ, վէ արգատաշլարը տախի օթէլտէ պիր թագըմ էսհամ վէ թահվիլաթը պիր սանտըգ տէրունինէ եէրլէշտիրմիշլէրի սըրատա պաստըրըլըպ թէվգիֆ օլընմըշլար տըր։ Էսհամ վէ թահվիլաթը մէգքիւրէնին քիւլլիյէթլի պիր մէպլաղտան իպարէթ իտուկի մէրվի տիր։

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՍԹԱ ԳԱԹԱՐԸ

Եվրօպա պօսթա գաթարը' Սըրպիսթան խաթթընտա Մօրավա նէհրի իւզէրինտէ ինշա իտիլէն պիր քէօբրինին եըգըլմասընտան տօլայը տիւն սապահ շէհրիմիզէ վիւրուտ իթմէմիշ, վէ պինաէն ալէյհ տիւն չըգմէտիկիտէն Եվրօպա պօսթա չանթալարը ալընմամըշ տըր։

Մէգքիւր պօսթա գաթարընըն զիքր օլընան քէօբրիւ իւզէրինտէն կէչէր իքէն քէօբրինին եըգըլըպ լօգօմօթիֆ իլէ պիր գաչ վակօնըն Մօրավա նէհրինէ տիւշտիւկի շույու պուլմուշ իսէ տէ, օլ պապտէ թաֆսիլաթ եօգ տըր։

Ալընան մալիւմաթա նազարէն, պու կիւնտէն իթիպարէն պօսթա չանթալարը իլէ եօլճուլար' մահալը գազատա ագթարմա սուրէթիյլէ նագլ օլընաճագլար իմիշ։

Պուլկարիսթան գաթարը' Եվրօպա գաթարընա պիր միւտտէթ ինթիզարտէն սօնրա, մէգքիւր գազանըն վուգուը խապէրի իւզէրինէ Եվրօպա պօսթասընը ալմագսըզըն հարէքէթէ մէճպուր օլուպ վագթը մուայյէնտէ Պէլօվայա միւվասալէթ իթմիշ, վէ եալընըզ Սօֆիա պօսթա չանթասընը կէթիրմիշ տիր։

· ·

Եաթագլը վակօն գումբանիասը տիրէքթօրը վէ գումբանեաի մէգքիւր մէճլիսը իտարէսի ազասը Մ. Նակէլմաքէրս' ալաֆըր նոյեմբրիւն 15ինէ տօղրու Տէրսաատէթէ կէլէճէք տիր։

Մումաիլէյհ' Սօֆիա, Պէլկրատ, Բէշթա վէ Վիեննա թարիգիյլէ Տէրսաատէթ վէ Բարիզ պէյնինտէ իշլէյէճէք Շարգ սիւրաթ գաթարլարընըն վագթը հարէքէթլէրինի գարարլաշտըրմագ իչիւն միւզագէրաթ իճրա իտէճէք տիր։

Շարգ շիմէնտէֆէրլէրի գումբանեասը' մէգքիւր սիւրաթ գաթարլարընըն իշլէմէսի իչիւն պիճիւմլէ թէտապիրի իթթիխազ իթմիշ վէ լազըմ կէլէն գարարլարը վէրմիշ տիր։

· ·

Բարիզ իլէ Տէրսաատէթ արասընտա հէր հաֆթա իշլէմէսի գարարկիր օլան մէգքիւր Շարգ սիւրաթ գաթարլարընըն պիրինճի գաթարը' տիւն ազիմէթ Բարիզտէն հարէքէթ իթմիշ օլուպ, կէլէճէք ճումաա էրթէսի կիւնիւ եօլլէնէ տօղրու Տէրսաատէթէ միւվասալէթ իտէճէք տիր։ Գաթարը մէգքիւր' բազար կիւնիւ աքշամ իւզէրի տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ

ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Զըրաաթ Պանգասը շուպէլէրինին գիւշատընտա եապրալը թէրագգըյաթը իհթիհսալ օլընմագ իւզրէ վիլայաթտա պուլընան մէնաֆի սանտըգլարը հէյէթը իտարէլէրինին թէշքիլ իտէն զէվաթըն իսմ' ու վազիֆէլէրի նէ° տիր, մուվագգաթ օլանլարըն մասլահաթը նէ° մըգտար տըր, հա°նկը թարիխտէն պէրու իշթիխտամ օլընմագտա տըրլար, իճրէթլէ իսթիխտամ օլընանլար պուլընտըղը հալտէ պունլարա նէ° նամիա նէ° մըգտար իճրէթ վէրիլմէքտէ տիր, միւսթահտէմինտէն հա°նկըլարը էն զիյատէ սաայը րէվիյէթ վէ իսթիգամէթ կէօսթէրմէքտէ տիր, պուլալարըն միւկէլլէֆ պիրէր գըթա տէֆթէրին սիւրաթը իմզիմ վէ իրսալի' Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինտէն իճապ իտէնլէրէ թամամէն իշար գըլընմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ Եունան գրալը թարաֆընտան իհտա օլընան մուրասսա Սէն Սօվէօր նիշանընը զաթը Շահանէյէ թագտիմ մէտար օլան հէյէթը մախսուսէնին տախի շէհրիմիզէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտիկի' ալընան պիր թէլէկրաֆտան անլաշըլմըշ տըր։

—Հօլանտա տէվլէթինին Թարապլուս-Ղարպ ժէնէրալ գօնսօլօսլըղը մուգատտէմա լաղվ օլունտըղը հալտէ, պու քէրրէ մէգքիւր գօնսօլօսլըղըն թէքրար թէէսիսիյլէ ժէնէրալ գօնսօլօսլըղընա Մ. Ֆրանսուա Թէօթանըն թայինի խուսուսը տէվլէթը միւշարէլէյհա թարաֆընտան Պապը Ալիյէ իշար օլունմաղլա, պէրմուճիպը իշար գօնսօլօսը մումաիլէյհին մէմուրիյէթի ճանիպը Պապը Ալիտէն թաստիգ պույըրըլարագ պէրաթը ալիսի իրսալ գըլընմըշ տըր։

—Մալիյէ նէզարէթի վէքիլի Գագոսեան Յակոբ բաշա հազրէթլէրինէ վէքալէթը մէգքիւրէտէն տօլայը Նըսֆ մաաշ վէրիլէճէկի եազըլմըշ իսէ տէ, պունտա սէհվ օլուպ, միւշարէլէյհ հազրէթլէրինէ թամամ մաաշ վէրիլմէսի իրատէի սէնիյէի հազրէթը Բատիշահի մուգթէզասընտան պուլունմըշ տըր։

—Կէչէն կիւն եազըրդըղըմըզ վէճհլէ, Եաֆատան Գուտսը Շէրիֆէ գատար պիր շիմէնտէֆէր ինշաըյլա իշլէթմէսի իչիւն Պազեատին էհալիսինտէն վէ Եահուտի միւթէպէրանընտան Նավօն էֆէնտիյէ 71 սէնէ միւտտէթլէ իմթիյազ վէրիլէրէք, մուգավէլէնամէ վէ շարթնամէսի' ուսուլի վէճհլէ պու քէրրէ թաստիգ վէ թէաթի իտիլմիշ տիր։

—Մալիյէ միւֆէթթիշը սանիլէրի իլէ քեաթիպլէրինին մէմուրիյէթի ումումէն լաղվ իտիլէրէք, մաաշլաթը քեամիլէն խազինէմանտէ իտիլմիշ տիր։

—Կէօքսու տէրէսի իչինտէ վագը տէյիրմէնին պատէմա եաղ վէ գըշ մաքինալար վասէթասըյլա իշլէթտիրիլմէսի խուսուսը թահթը գարարա ալընտըղը իշիտիլմիշ տիր։

—Պանգը Օսմանի թէրճէմէ գալէմի միւտիրի Սըվաճեան Կարապետ էֆէնտինին Իւսկիւտար վէ Գատըքէօյիւնէ սու իճրասը իչիւն իմթիյազ թալէպ իթմէքտէ օլտըղը վէ թանզիմ իթտիկի լայիհանըն Շուրայի Տէվլէթ վէ մէճլիսը խասսը վիւքէլաճա պատէթթէտգիգ իգթիրայի Շահանէյէ թագտիմ իտիլտիկի եազըլմըշ իտի։

Իմթիյազը մէգքիւրըն իթասը իչիւն պու քէրրէ իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթտիկի իշիտիլմիշ տիր։

—Մէքթէպը Թըպպիյէ Միւլքիյէտէն նէշէթ իթմիշ օլան Տօգթ. Հասան էֆ. նամընտա պիր զաթ' պուխար վէ սաիրէ կիպի վէսաիթը մուհարրիքէտէն արի օլարագ եալընըզ քէնտի ալաթը մախսուսէսիյլէ իշլէր պիր մաքինա իխթիրա իտիփ, պունըն պիր գըթա րէսմի իլէ թարիֆաթընը Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ թագտիմ իթմիշ օլմաղլա, քէնտիսինէ 15 սէնէ միւտտէթլէ իմթիյազ իթա գըլընմըշ տըր։

—Պէյօղլու միւթէսարրըֆը Արիֆ պէյ հազրէթլէրինին պիր գաչ կիւնտէն պէրու նամըզէտ պուլընտըղը' մէմուրը հազրէթը Բատիշահի պույըլտըգտա, էվվէլքի կէճէ միրը միւշարէլէյհին Պէյօղլունտա Կիւմիւշ-Սույու ճիվարընտա քեաին գօնագընտա եավէրը մախսուս իգամէյյա լութֆէն սէյամը սէյամէթ էնճամը Շէհրիյարիլէրինին թէպլիղիյլէ պէրապէր խիլաթ ֆախիրը խամթըրա լութֆ ու ինայէթը Շէհրիյարիլէրի պայէկեան պույըրըլմըշ տըր։

—Մէսմուաթա կէօրէ, խասսա միւշիրի Բէուֆ բաշա հազրէթլէրինին ալագընտա ամէլիյաթը ճէրրահիյէյի իճրա իտէն Տօգթօր Գամպուր օղլուլա 3իւնճի րիւթպէ Օսմանիյէ նիշանընտան մաատա 60 լիրաի Օսմանի, վէ մուավինի Տօգթօր Ատամիտէս էֆէնտի տախի 4իւնճի րիւթպէ Մէճիտի նիշանընտան մաատա 30 լիրա աթիյէի Շահանէ իհսան պույրուլմըշ տըր։

—Էվվէլքի կիւն Պէրլինտէն ալընան խուսուսի թէլէկրաֆլարա կէօրէ, իմբէրաթօր էթիտ թահվիլաթընը կէչէն կիւն Պէրլինէ կէօնտէրմիշ օլան մէճլիսը Մալիյէ ազասընտան Սիւլէյման Սուտի էֆէնտի հազրէթլէրի' շէհրը մէգքիւրէ միւվասէլէթլէ թահվիլաթը մէգքիւրէյի Տայչ պանգասընա թէսլիմ իթմիշ տիր։ Սիւլէյման Սուտի էֆ. հազրէթլէրի' գարիպէն Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէք տիր։

—Շէհրիմիզ Հօլանտա սէֆարէթինէ Լա Հէյտէն վիւրուտ իտէն թէլէկրաֆ խապէրլէրինէ կէօրէ, ազըճա խասթա օլտըղընը տիւն եազըղըմըզ Հօլանտա գրալընըն ալիլէ ըրհիզէսի զիյատէսիլէ էյլէշմիշ, վէ իւլթիհասը կէլմէյէ պաշլամըշ վէ եաթաղընտան տէֆայլէ չըգմագ կէչինէպիլմիշ իսէ տէ, հէքիմլէր' հէնիւզ միւշարէլէյհին պողուլմասընտան գորգուեօրլար իմիշ։

—Տուլօնտէ Ումումիյէ խազինէսի միւտիրը ումումիսի Սէլիմ Մէլհամէ էֆէնտի հազրէթլէրի' տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԻՐԱՏԷԻ ՍԷՆԻՅԷ

Բաթրիգը ճէտիտ Աշըգեան Ամէն. Տ. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ հուզուրը մէխլիւքիւշարը հազրէթը Բատիշահիյէ գապուլ շէրէֆինէ նաիլ պույըրըլաճաղընա տաիր իրատէի Սէնիյէի հազրէթը Շէհրիյարի շէրէֆմիւթէալլիգ պույըրըլարագ տիւն սաաթ 10 րապուէլէրինտէ մագամը Սատարէթը ուզմայէ վիւրուտ իթմիշ իսէ տէ, վագթ կէճ օլտըղընտան, մագամը միւշարէլէյհտէն պու կիւն իքի թէզքէրէ եազըլարագ պիրի Ադլիյէ վէ Մէզահիպ նէզարէթը ճէլիլէսինէ վէ տիկէրի տախի Բաթրիգխանէյէ պիլտիրըլ, իրատէի Սէնիյէի միւշարէլէյհա թէպլիղ պույրուլաճագ տըր։

——

Պաթումտա մուխպիրիմիզտէն ալտըղըմըզ պիր մէքթուպտա պէր վէճհը ատի օգունմըշ տըր։

ՎԵՀ. ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Պունտան էվվէլքի մէքթուպըմտա Վեհ. Մակար Սրբազանըն կրանտուգ Միխայէլ իլէ միւլագաթ իչիւն Պօրժօմ սայֆիյէսինէ ազիմէթ իտէճէյինի պէյան իթմիշ իտիմ։ Րիվայէթէ կէօրէ, միւշարէլէյհ կրանտուգ' քէնտի պէօյիւք մախտումընըն Բէթէրսպուրկտա աղըր խասթա օլտըղընտան թէլէկրաֆ ալըպ իթմիշ օլտըղընտան, աճէլէթէն Պօրժօմտան չըգըպ Թիֆլիսէ կէլմիշ, վէ օրատա պազը զէվաթը սէլյամ գապուլ իթտիքտէն սօնրա, գաթարը մախսուսլա Բաթումա կէլիպ իմբէրաթօրա պէրլէսմէքիւզին հոկտեմբերին 14իւնճիւ սապահըը Սէվասթօբօլա տօղրու հարէքէթ իթմիշ տիր։ Հօկտ. 13տէ կրանտուգը միւշարէլէյհ Թիֆլիսէ վիւրուտընտէ սէթասընըն տաիրէի իմբէրաթօրիսինտէ Մակար Սրբազան քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլմաղլա, միւշարէլէյհիւմա օրատա եարըմ սաաթ գատար միւլագաթտա պուլընմըշլար տըր։ Միւլագաթը մէգքիւրէնին էհէմմիյէթի պուլընտըղը աշիքեար տըր։

· ·

Վեհ. Մակար Կաթողիկոսըա Թիֆլիսէ կէլմիշ օլան Ազարիկեանց Գրիգոր Սրբազան Էջմիածինէ ավտէթ էյլէմիշ օլմաղլա, Թիֆլիս Առաջնորդու Արիստակէս Սրբազան Սեդրակեանց' Կաթողիկոսըա Պապույա գատար րէֆագաթ իտէճէք տիր։

——

Սեպտեմբերին 25ինճի կիւնիւ Ս. Գէորգ եօրթուսը օլմագ միւնասէպէթիյլէ Ս. Էջմիածինտէ Գէորգեան Ճեմարանըն 14ինճի տէվրը սէնէվիսի զինէթի մուխթաճը պիր սուրէթտէ իճրա օլընմըշ տըր։

Իրաթ վէ Հինտիսթան Առաջնորդը օլուպ էլան Էջմիածինտէ պուլունան Տէր. Տ. Գրիգորիս Սրբազան թարաֆընտան Գուտասը Շէրիֆ թագտիս օլընտուգտան սօնրա, Մայր Աթոռ Միաբանութիւնըը' մէրհում Տ. Գէորգ Դ. Սրբազան Կաթողիկոսըն մէզարը իւզէրինէ հոգեհանգիստ տուվասը օգունմուշ, վէ միւթէաղըպէն Գէորգեան Ճեմարան չակիրտանը տիրգ չէօքէրէք, վէլինիմէթլէրի օլան մէրհում միւշարէլէյհին մագպէրէսինի պուս ու թագպիլ իթմիշլէր տիր։

Պատէհու պիլճիւմլէ րէհպանըն վէ [illegible] մուրըն վէ միւսաֆիր պուլընան միւթէպէրան' Ճեմարանա ազիմէթլէ, պէօյիւք սալօնտա իճրա օլընան զիյնէթտէ հազըր պուլընմըշլար տըր։

Էվվէլա պիր չարական օգունըպ, պատէհու միւտիրը մէքթէպ թարաֆընտան 1887-88 րապօրթօսը գըրաաթ օլընտըգտան սօնրա, Վեհ. Տ. Տ. Մակար Սրբազան Կաթողիկոս հազրէթլէրի նամընա թանզիմ օլընմըշ պիր նազմէ թէբրիքիյէ իտիլմիշ, վէ պունը միւթէաքըպ Գէորգեան Ճեմարան մուալլիմլէրինտէն Պ. Յ. Յովհաննէսեան' միլլէթին աչվալը մաղլիւ վէ հազըրէսի հագգընտա պիր նուտգ իրատ իթմիշ տիր։

Զիքիթը մէգքիւրէ միւնասէպէթիյլէ Ս. Էջմիածին Միաբանութիւնըն էժտէգ օտասընտա մունթազամ պիր թաամ թէրթիպ օլընմըշ, վէ Ճեմարան հէյէթի մուալլիմինի իլէ զէվաթը միւթէպէրէ խասսէթէն թաամա տավէթ իտիլմիշ, վէ պու թաամ էսնասընտա, Սրբազան Կաթողիկոս հազրէթլէրինին շէվգինէ վէ Գէորգեան Ճեմարանըն թէվամընա վէ մէքթէպը մէգքիւրը մուէսսիսի մէրհում Գէորգ Դ. Սրբազան Կաթողիկոսըն զիքրը ճէմիլինէ իտարէի ագտահ օլընարագ պատէլէր նուշ օլընմըշ տըր։

Ագշամ Գէորգեան Ճեմարանտա գանտիլ տօնանմասը իճրա օլընտուղը կիպի, էնվաի ֆիշէնքլէր վէ մայթապլար տախի եագըլարագ իհրաճ շաթիրմանի օլընմըշ, վէ մէքթէպլին ավլուսընտա վէ տիշարըընտա խըլճախըճ էհալի թօբլանմըշ օլտըղը հալտէ կէճէ եարըսընա գատար իճրաի թէզահիւրաթ օլընմըշ տըր։

——

Երմէնի Գաթօլիք Նէֆճիվանըըտան Արիկեան Գրիգոր էֆէնտինին' կէլէճէք բազար կիւնիւ Պէյօղլունտա Սուրբ Աստուածածին քիլիսէսինտէ սաաթ 8տէ Մատմազել Իւրսիւլ Տը Գանտիա իլէ ագտը իզտիվաճ րէսմի իճրա օլընաճագ տըր։

——

Եղեմ-... — Մէգքիւր բիսալէի մէվգութէնին 40 նումէրօյը հոկտեմբէր նիւսխէսի նէշր օլընմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Կազէթամըզըն թապը էսնասընտա գատար բօլիթիգայա տաիր թէլէկրաֆ վիւրուտ իթմէմիշ տիր։)

ՍԷՏԱՆՍՏԱՆ

ԷՎՎԷԼ ՎԷ ՍՈՆՐԱ

72

ՍԹՐԱԶՊՈՒՐԿ ՄՈՒՀԱՍԷՐԷՍԻ

Սթրազպուրկ գօմանտանը ժէնէրալ Իւհրիխ, վէ Սթրազպուրկ չէհր էմինի Մ. Քիւս Թարաֆլարընտան, Թէսլիմիյէթ հագգընտա էհալիյէ խիթապէն նէշր օլունան պէյաննամէլէրին սուրէթլէրինի եազըրըզ։

Ալէման ասաքիրինին նէ եօլտա պէսլէնիփ պարընտըրըլաճագլարընա տաիր տէ տիկէր պիր պէյաննամէ տահա նէշր խոնիլիփ ախվալըրա եա-բ...ըրըլը քի, անըն տա սուրէթի չ... [illegible] խաէքի տիր.

Զապըթան վէ իտարէ

1. Ալէման զապըթանը վէ խատէմէսի Սթրազպուրկ էհալիսի Թարաֆընտան խանէլէրէ իւքեան խոնիլիփ պէսլէնիլէճէքլէր տիր։

2. Պունլարըն չու ամիտտէքիլէրէ հագգլարը պուլունաճագ.

Ա. Սապահլարը, սիւտլիւ չայ վէ պէյազ էքմէքտէն իպարէթ պիր գահվէալթըյա.

Բ. Էթ սուլուանտան վէ պիր թապագ տաիր զարզավաթլը էթտէն պիր իքինճի գահվէալթըյա.

Գ. Զօրպատան, իքի թապագ զարզավաթլը եախօտ սալաթալը էթտէն, չէրէզտէն վէ գահվէտէն միւրէքքէպ պիր կիւնտիւզ եախօտ աքշամ թաամընա.

Դ. Պէհէր կիւն իչիւն իքի լիթրա պէա սուֆրա չարապընա վէ պէչ ատէտ տախի պէա սիկարյա։

3. Զապըթան եախօտ խատէմէ, պէօյլէ թաամը աքշամ վագթը իւ թէտիքլէրինտէ, իքինճի գահվէալթը կիւնտիւզլէրի վէրիլէճէք տիր։

4. Էկէր խանէլէրինտէ աղէն թաամ վէրմէք խաթէմէյէնլէր պուլունուր իսէ, պարալարընը քէնտի թարաֆլարընտան թէէտիյէ խոտըրէք մէզգիւր թաամլարը չէհրին օթէլլէրինտէն եախօտ լօգանթալարընտան պիրիսինտէ վէրմէյէ մէճպուր օլաճագլար տըր. Փագաթ թային օլունան օթէլ եախօտ լօգանթա, միւմքին օլապիլտիկի գատար խանէնին եագընլարընտա պուլունմըշ օլմալը տըր։

5. Ալէման ասաքիրինին Սթրազպուրկա տուխուլի կիւնիւնտէն հոկտեմպերին 1ինճի կիւնիւ թէքմիլինէ տէկին խանէ սահիպլէրի Թարաֆընտան պու եիւզտէն հէր նէ մէսարիֆ վուգու պուլուր իսէ, պունլարըն նագտէն պէտէլլէրի թէսվիյէ օլունաճաղընտան, պիրէր հիսապ պուսուլալարը չէհր էմանէթինէ թագտիմ օլունմալը տըրլար։

[illegible] զապըթան վէ [illegible]

6. Շէհրին տախիլինտէ պուլընաճագ Ալէման ասաքիրինտէն, գըշլալարտա վէ մէվգըլարտա պարընտըրըլմաեանլարըն չու ամիտտէքիլէրէ հագգլարը պուլընաճագ տըր։

Ա. Գահվէտէն վէ էքմէքտէն միւրէքքէպ պիր գահվէալթըյա.

Բ. Զօրպատան, վէ զարզավաթլը (բիրինճ, իրի տանէլի ուն, փասուլիա, պէզէլիա, բաթաթէս վէ սաիրէ) էթտէն միւրէքքէպ պիր կիւնտիւզ եախօտ աքշամ թաամընա.

Գ. Պիր թապագ տօլուսը սըճագ չօրպայա.

Դ. Պիւթիւն կիւնտէ 750 կրամ էքմէյէ, 250 կրամ չարապա եախօտ 500 կրամ պիրայա եախօտ 50 կրամ րագըյա, վէ միւնասիպ մըգտարտա թիւթիւնէ.

7. Գըշլալարտա եախօտ սաիր մէվգըլարտա պարընտըրըլաճագ Ալէման ասքէրինին մէսարիֆի տէ, չէհրին իւզէրինէ թարհ օլունաճագ պիր վէրկի իլէ թէսվիյէ օլունաճաղլար տըր։

8. Պալէատէ զիքր օլունան շարթլար թահթընտա վուգու պուլաճագ թէտապիրէ, հոկտեմպերին իքինճի կիւնիւնտէն պէտ օլունաճագ տըր.

ՄԷՑ ՄՈՒՀԱՍԷՐԷՍԻ

Սեպտեմպերին 3ինճիւ կիւնիւ Ալէման օրտուկեահընտա պէօյլէ պիր հարէքէթ միւշահէտէ օլունտու. չիւնքի Ֆրանսըզ սիւվարիլէրի ճէնուպ Թարաֆընտան տըշարըյա խուրուճ խոտըրէք, պիրտէնճէ Ալէմանլարըն իւզէրինէ հիւճում իթմէք թէտարիքեաթընտա կէօրիւնմիւշտիւ իտիլէր։

Զաթէն Ալէմանիատան էէնի ասքէր էէլիպչիւրիլէրէք էէնի պիր գօլ օրտու տահա թէշքիլ գըլընմագտա իտի. Ալէման սիւվարիսինին գըսմը քիւլլիսի տէ ժէնէրալ հարթմանըն գօմանտասը թահթընտա պիրլէշտիրիլէրէք, մէմուլ օլունան Ֆրանսըզ սիւվարիսի հիւճումընը գարշըլամաղա հազըրլանմագտա իտի.

Եէվմ մէզպուր ագշամըսը Սէտան թէսլիմիյէթի խապէրի Մէցի մուհասէրէ իտէն Ալէման օրտուկեահընա վասըլ օլուպ, պէօյլէ չէնլիքլէր իճրա օլունտու, վէ թապիաթ իլէ տահա պէօյլէ պիր զաֆէր հուսուլէ կէլտի.

Փագաթ սէր գօմանտան բրէնս Ֆրետէրիգ Շարլ, ասքէրէ պիր պէյաննամէ նէշր իտէրէք, չէնլիքլէրէ պիր ալէնի րէֆթագ վէրիլմէմէսինի [illegible] իտի. Մէզքիւր պէյաննամէնին խալասէսի տէ չու տըր.

«Փօրգ ավըրըմ քի մարէշալ Պազէն Սէտան վագասընտան թահրիգ օլընարագ, Ֆրանսըզ սիլահընըն նամուսունու գուրթարմագ էֆքեարը իլէ մէյտանա պիր հիւճումա գարար վէրիր.»

Ֆիլհագիգա պիր գաչ կիւն իչիւն բրէնս Ֆրետէրիգ Շարլըն բէք պէօյլէ ինթիպահլա տավրանմասը էբէյիճէ հագլը սէպէպլէրի վար իտի.

Սէտանը ֆէթհ իտէն Ալէման օրտուսու, աւլա վագթ գայպ իթմէքսիզին Բարիզ իւզէրինէ եւրիւյէճէք օլտուղընտան, Սէտանտա էսիր Թութուլան Ֆրանսըզ ասաքիրինին Ալէմանիայա նագլի վազիֆէսի, պաշլըճա Մէցի մուհասէրէ իտէն Ալէման օրտուսընա Թէվտի գըլընմըշ, վէ պունըն իչիւն ասաքիրտէն պիր մըգտարընըն միւտտէթ Մէց բիշկեահընտան չըգարըլմաղլըղը լազըմ կէլմէքտէ իտի քի, Թապիաթը իլէ մուհասէրէ խաթթլարընըն պիր աղ զայիֆլէնմէլէրի նէթիճէսի հուսուլէ կէլէճէք, վէ պու զայիֆլէք հէնկեամընտա Ֆրանսըզ օրտուսըն Մէցտէն չըգըպ պիր պէօյլէ հիւճում իճրասընտա պուլունմասը բէք տէ խօշ պիր չէյ օլամայաճագ իտի.

Սէտանտաքի Ֆրանսըզ էսիրլէրին Ալէմանիայա նագլէրի իչիւն էէլընէճ բիւաթէ ասքէրինէ լիւզում կէօրիւլտիւ կիպի, պէհէր 100 նէֆէր Ֆրանսըզ էսիրլէրինէ տէ պիրէր նէֆէր Ալէման սիւվարիսի թային օլունաճագ իտի.

Սեպտեմպեր 4ինտէն 11ինէ տէկին, բրէնս Ֆրետէրիգ Շարլ, աղ [illegible] ալթիւաթլիւղլէրինէ թապի օլմասը, վէ էկէր մարէշալ Պազէն մէզքիւր պիր հաֆթա զարֆընտա ֆիլիլ պիր ճէսարէթ վէ հիւճում իճրասընտա պուլունմըշ օլսա իտի Ալէմանլարըն հալի էէէ յինէ աղըրլաշաճագ իտի.

Խուսուսի իլէ սեպտեմպերին 5ինճի վէ 6ընճը կիւնլէրի վէ կէճէլէրի, սայքի Ալէման ասքէրինին կէօզլէրինէ ասլա ույգու կիրմէտի. չիւնքի բրէնս Ֆրետէրիգ Շարլ, մէզքիւր 48 սաաթ զարֆընտա պէհէմէհալ մարէշալ Պազէնին պէօյլէ պիր հիւճում իճրասընա հազըրլանմագտա օլտուղընը տահի բէք աչըքեար էմարէլէր կէօրտիւյիւնտէն, կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք օրտուսը, հէման աւլա սիլահ պաշընտա այըրըլմատըլար.

Հալպու պիր գաչ տէֆալար, սախթէ կէօսթէրիշլէր գաբըլարագ ուֆագ թէֆէք աթէշլէր տէ խոտիլտի. Փագաթ Սէտան էսիրլէրինի Ալէմանիայա կէօթիւրիւփ թէսլիմ իտէն ասքէրին աւտէթինէ տէկին հիչ պիր պէօյլէ պիր վագա զուհուր իթմէմիշ, հէր գօրգուլար պօշա կիթմիշլէր. [illegible]

Սէպտեմպերին 6ընճը կէճէսի 600 նէֆէր Սէտան էսիրլէրի իլէ 100 նէֆէր Մէց էսիրլէրի, Մարէշալ Պազէնին էէտինտէ պուլընան 700 նէֆէր Ալէման էսիրլէրի իլէ միւպատէլէ խոտըլտըլէր.

Բրէնս Ֆրետէրիգ Շարլ, մարէշալ Պազէնէ հիչ պիր գայիֆլիք էմարէսի կէօսթէրմէմէք իչիւն սեպտեմպերին 9ընճը ագշամըսը Մէցէ գարշը ումումի պիր թօփ աթէշի վէ Սէն-Բրիվա գալէսընտա գարշը տախի կէճէլէյին պիր հիւճում իճրա իթտիրտի.

Պիր տէ Մէցին տախիլինէ կիտէլիմ վէ Ֆրանսըզլարըն հալինի կէօզտէն կէչիրէլիմ.

Պիր տիւզլիւ եաղմուրտա օլան եաղմուրլար, Ֆրանսըզ ասաքիրինի գըշլալարտա վէ մէվգըլարտա հապս իթմիչ կիպի օլուպ, հալպու պազը մահալլէրի պիւսպիւթիւն սու իլէ գարըլըմըշ խոտիլէր.

Օրթալըգ չամուր պաթագ վէ գաչագ օլտուղլարընտան, Թօբլարա տախի հարէքէթ իթտիրիլէմէմէքտէ կիպի իտի.

Մարէշալ Պազէն սեպտեմպերին 1ինտէ Սէտանտա իմբերաթօրա, վէ 3ինտէ տախի Բարիզտէ հարպիյէ նազըրընա չու աթիտէքի թէլէկրաֆը քէշիտէ էյլէմիշ իտի.

«Սէնթ-Պարպ եագընլարընտա իքի կիւն հարպ իթմէմիզէ մէճպուրիյէթ հասըլ իտէն պէօյլէ պիր հարէքէթի ասքէրիյէմիզտէն սօնրա, թէքրարէն Մէցտէքի խոթէչքեահը օրտուկեահըմըզա կիրմիշիզ տիր.

«Թօփճու սահրա թօփլարըմըզըն ճէպխանէսի աղ օլուպ, սաւ քի նէ եէյէճէք էթիմիզ վար տըր վէ նէ տէ բէքսիմէթիմիզ. Էհալի Մէց չէհրի եարալըլար իլէ տօլու օլտուղը հալտէ, ախվալը սըգընթըլը պէք գուսուր պիր հալտէ պուլունուրէոր.

«Հէր նէ գատար պիր չօգ մուհարէպէլէրտէ պուլունտըգ իսէ տէ, էնէ օրտունըն մանէվի հալի պէք եօլունտա տըր.

«Պուլընտուղըմըզ մէվգըտան խարիճէ չըգմագ իչիւն ճանտ ու իգտամ սարֆ իտէճէյիմ. Փագաթ էթրաֆըմըզտա պուլունան տիւշմէն պէք քիւլլիյէթլի տիր.

«Ժէնէրալ Տէքէն էօլտի. եարալըլարըմըզըն վէ խասթալարըմըզըն մըգտարը 18,000 նէֆէր րաատէլէրինտէ տիր.»

Հէր նէ գատար իշպու սեպտ. 1տէ, 3տէ վէ 7տէ մէզքիւր Թէլէկրաֆլարըն պիր իքինճի սուրէթլէրի տախի ալիւթէթէն քէշիտէ օլընմըշլար իտի իսէ տէ, հիչ պիր ճէվապլարը ալընամամըշ օլտուղընտան, մարէշալ Պազէն անտամա մէյուս օլմագտա իտի.

Մարէշալը մումաիլէյհ օլ արա նէլէր էտէմիւչ վէ նէ սէպէպլէ թէլէկրաֆլարընա ճէվապ վէրիլմէտիյիւ օլտըղընը, էնհասըլ արթըգ Սէտանտա պիր իմբերաթօր, վէ Բարիզտէ տախի գէնտի պիլտիկի կիպի պիր հարպիյէ նազըրը գալմամըշ օլտըղընը պիլէմէմէքտէ իտի.

Եաղընըզ պիր փիրարի էսիր, խաբէրճէն կէլէն պիր ասքէր հէքիմի, վէ սեպտ. 6 կէճէսինտէ միւպատէլէ օլունան էսիրլէր, իչլէրին հալինի պէր Թաֆսիլ պիլտիրմիշլէր, վէ օրտուկեահտա պէօյլէ պիր Թէլաշ վէ մէյուսիյէթ հուսուլէ կէթիրմիշլէր իտի.

ԳՕԼ-ՏԷՐԷ ՉԻՖԹԼԻԿԻ

ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Այտըն վիլայէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ վագը Գօլ-Տէրէ չիֆթլիկինին թասառրուֆը մէսէլէսի հագգընտա Թիւրքճէ կազէթալարտա պիր խոտգըմ մէգալէլէր նէշր օլունըեօր.

Մէզքիւր Գօլ-Տէրէ չիֆթլիկի Սամոս էսպագ միւթէսէրրըֆ միւթէվէֆֆա միւթէրճիմ Բէաճ պաշանըն Թահթը թասառրուֆընտա օլուպ, միւշարէլէյհին վէֆաթը իւզէրինէ մախլուլիյէթը սաատէթլու Բէչար պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին քէրիմէլէրինէ ինթիգալ էյլէմիչ, վէ ախիրէն անլէր ճանիպինտէն տախի միւլքէթիմիզին Իզմիր միւթէսէրրըֆընտան վէ հէր զէման փուգարա հագգընտա իթլագը մուամէլէ ալիհիմմէթան վէ ինսաֆքեարանէ իտէն զէվաթը համիյէթսիմաթան Պալթազզատէ իզզէթլու Մաթթէօս վէ Կարապետ էֆէնտիլէր ֆիրուխթ օլունմըշ տըր.

Իզզէթլու Մաթթէօս վէ Կարապետ էֆէնտիլէր՝ մէզքիւր չիֆթլիկին իշթիրասը իչիւն եիրմի իքի պին լիրայի Օսմանի վէրմիշ օլտուգլարը վէ պու գատար քիւլլի մէպլաղ մուգապիլինտէ իշթիրա իթտիքլէրի պիր չիֆթլիկի թասառրուֆ իթմէք էմրինտէքի հագգը սարիհլէրի մէյտանտա պուլունտուղը հալտէ, չիֆթլիք տէրունինտէ պուլունան գուրա էհալիսի պիր թագըմ հագգըսըզ պէհանէլէր իլէ պունա մուխալէֆէթ իթտիքլէրի վէ մումաիլէյհիմա Մաթթէօս վէ Կարապետ էֆէնտիլէր թարաֆընտան կէօնտէրիլէն վէքիլի գապուլ իթմէտիքլէրի ճիհէթլէ, հուգուգ մէթթէթէ միւրաճաաթա մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ, վէ չիֆթլիկ էհալիսի ... ախիրէն իգզէ Մանիսա թապուր աղասը իլէ ինճրա իթմէք իւզրէ Մանիսա թապուր աղասը իլէ պիր մըգտար ժանտարմա՝ Սարուխան միւթէսարրըֆը սաատէթլու Տաքիր պաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան մէզքիւր Գօլ-Տէրէ չիֆթլիկինէ կէօնտէրիլմիչ տիր.

Հալպու քի չիֆթլիք էհալիսի գուվվէի իճրաիյէ հիւքիւմէթէ տէ մուխալէֆէթ իթտիքլէրի ճիհէթլէ, կէօնտէրիլէն ժանտարմալար մուգապէլէյէ մէճպուր օլմըշլար, վէ պու էսնատէ պիր գաչ քիշի թէլէֆ վէ մէճրուհ օլմուշ տըր.

Իշթէ քէյֆիյէթ պունտան իպարէթ օլուպ, չիֆթլիք էհալիսինին վէքիլի սըֆաթըյլէ թագընարագ Տէրսաատէթէ կէլմիչ օլան Քիւսքի օղլու Գօսթանթին նամ չախս՝ Սամոսի կազէթասը վասըթասըյլա պիր թագըմ նէշրիյաթտա պուլունըեօր. վէ չիֆթլիք էհալիսինին գուվվէի իճրաիյէի հիւքիւմէթէ մուխալէֆէթի իւզէրինէ ժանտարմալար թարաֆընտան մուգապէլէ վուգու պուլմաղըլա պիր գաչ քիշինին թէլէֆ վէ մէճրուհ օլմասընտան տօլայը մումաիլէյհիմա Պալթազզատէ իզզէթլու Մաթթէօս վէ Կարապետ էֆէնտիլէր հագգընտա իթթիհամլարա գալքըշըեօր.

Պու արատա պիր տէ չիֆթլիք էհալիսինին՝ արազի գանուննամէի հիւմայունը մուճիպինճէ իզզէթլու Պալթազզեան էֆէնտիլէրէ հագգը րիւճհանը օլտուղը պէյան իտիլէրէք, մումաիլէյհիմ Պալթազզեան էֆէնտիլէր նամընա վուգու պուլան ինթիգալըն մէչրու օլմատըղը իտտիա իտիլիյօր.

Հալպու քի չիֆթլիկին մութասարրըֆը սապըգ սաատէթլու Բէչար պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ Մաղնիսա պանգը Օսմանի քեաթիպի Իգզէթ էֆէնտի մարիֆէթիլէ չիֆթլիկին քէնտիլէրինէ ֆիւրուխթընը տէքլիֆ իթտիքլէրինտէ իգտամէ իտիլմէտէնտէն էվվէլ ... պիր գաչ տէֆա ... Թէքլիֆ իթմիչ օլտուղը հալտէ, Բէչար պէյ էֆէնտիլէր՝ չիֆթլիկ էհալիսինին պունտան վազկէչտիքլէրինի կէօրտիւքտէն սօնրա, իզզէթլու Պալթազզեան էֆէնտիլէր վէրմիշ օլտուգլարը 23 պին լիրա հէր նէ զէման չիֆթլիք էհալիսի թարաֆընտան թէէտիյէ օլունուր իսէ չիֆթլիկի իատէյէ հազըր օլտուգլարընը պէյան իտէյօրլար քի, արթըգ պու րաատա պիւթիւն ագան սուլար տուրմագ լազըմ կէլիր.

Հէր միւթէմէտտին ճէմիյէթտէ հագգը թասառրուֆա րիայէթ իտիլմէք վէճայիպտէն օլուպ, պունա մուխալէֆէթ վուգուի թագտիրինտէ տէ հիւքիւմէթ իգթիզասընը իճրա իթմէկէ մէճպուր տըր.

Գօլ-Տէրէ չիֆթլիկինին էէնի սահիպլէրինէ թէսլիմ իթմէք իւզրէ կէօնտէրիլէն ժանտարմալարըն ախալը խոմիմալինէ մէճպուր օլմալարը վէ պու հալին նէթիճէսի օլարագ պիր գաչ քիշինին թէլէֆ վէ մէճրուհ օլմասը չայանը թէէսսիւֆ իսէ տէ, պունըն մէսուլիյէթի էհալիյէ մախսուս օլուպ, մաղլուպ գուվվէի իճրաիյէ հիւքիւմէթէ մուխալէֆէթ իթմէք կիպի պիր հարէքէթի սըրֆ սավապ օլմայան տէրքեար տըր.

Իզզէթլու Պալթազզեան էֆէնտիլէր միւլքէթիմիզին հիւքիւմէթէ թէէթիյէ իթտիքլէրի պիր չիֆթլիկի թասառրուֆ խոտէմէքլէր իսէ, պէօյլէ պիր հալ մուղայիրի ատալէթ օլուր քի, հիւքիւմէթին պունա մէն իչիւն գուվվէի ճէպրիյէ իթմէսի զարուրի տիր. Չիֆթլիք էհալիսինին պէօյլէ պիր հարէքէթէ սէվք իտիլմէսի էսպապը նէ իսէ, պու թէէսսիւֆ

(341)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՄԻ

ՄՕԼԻԷՐԻՑ

ԹԷԱԹՐՕ ՏԸ ՄՕՆՓԱՐՆԱՍ

Ֆապրիս.—Պունա պէն քէֆիլիմ... քէօրըէ օլմալը տըր...

Իւչ մահպուս էճմէքլէրինի էճմէյէ պաշլայօրլար.

Լա Կուրկան՝ իլք լօգմասըն սօնրա.—Ալլահ Ալլահ պու նէ՛ լէզզէթ Թաամ... պու նէ կիւզէլ գօգու... Պէնիմ պիր խըրսըզըմ վար, անըն տա պիր պիլտիկի վար տըր, պունըն կէնքամայրը սէյլէտէն գուշը էէմիչ տըր... պու Թավուգլա օ գուշըն արասընտա հիչ պիր ֆարգ օլմամալը տըր.

Պէք տը Լամ՝ բաթլըճանըն էէյէրէք.—Հանկիա քի պիր լիթրա տա Արժանթէօյլ չարապը օլսա իտի... տիւյլէն կիպի պիր չէյ օլուր իտի...

Պէչ տագիգա զարֆընտա էքմէյին եարընըզ ուֆագլարը վէ Թավուգըն տա քէմիքլէրի գալըբ, պու քէմիքլէր տէ էյիճէ Թէմիզլէնմիչ, իւզէրլէրինտէ պիր տիրհէմ էթ գալմամըշ տըր.

Ֆապրիս.—Իքի քէրրէ իւչ ալթը իտէր, հէր պիրիմիզէ իքիչէր ինճիր տիւչէր... Արգատաշլար, իչթէ սիզին բայընըզ...

Իքի սապըգլարը՝ մէմնունին գայրը պու մէյվայը անիտտէ գարըշտըրըրլար.

Պէք տը Լամ՝ ինճիրին պիրինի ըղըրմըշ օլտուղը հալտէ.—Այ՛, պունըն իչինտէ պիր չաղըլ Թաշը վար տըր... Ագ գուլտը տիշլէրիմի գըրաճագտըմ.

Պունը տիյէրէք Պէք տը Լամ ինճիրի աղըընտան չըգարըր, տիչինի աղ գալըշըն գըրաճագ օլան սէրթ չէյի պուլմագ իչիւն ինճիրի աչըբ պագար, վէ էթրաֆընա պագընարագ վէ սէսինի ալչալթարագ սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէր.

—Սուս օլալըմ ուֆագ խոտէլիմ, արգատաշլար... պու պիր զագըլ Թաշը տըր... պու պիր իշ օլմալը... Իշթէ պիր էլմաս գուշթուսը, էլվէթթէ ի... չինտէ պիր չէյ վար...

Ֆապրիս՝ Պէք տը Լամըն քէնտիսի ուզաթտըղը պազըր պօրուսը ալմագ իչիւն էլինի ուզաթարագ պիր չէյ խոտէ..—Վէրինիզ...

Լա Կուրկան.—Սագլայընըզ վէ չարուգ խոտինիզ... կարտիան պու Թարաֆա պագըյօր...

Ֆապրիս՝ գուրշուն գալէմ գուլթուսընը էէլէյինին ճէպինէ վազ խոտըրէք.—Էյ չիմտի նէ՞ ումարսընըզ քի օլսուն...

Պէք տը Լամ.—Պու մահֆազանըն իչինտէքի մէրագ խոտըլէճէք պիր չէյ օլմալը տըր... Էվվէթ, էօյլէ... Կէօրէճէքսինիզ քի պու սէօյլէտիկիմ հագըլը տըր... Լաքին տիգգաթ խոտինիզ, եագայը էլէ վէրմէյէսինիզ... Սէօզ պիրլիք իտէլիմ իչին պիր ազ պիրպիրիմիզտէն այրըլալըմ...

Թարիֆի հաճէթ օլմայաճագ իւզրէ, Ֆապրիս՝ պու իշտէ քէնտի քէնտիսինէ բէք մէրագլըյօր տըր.

Պէք տը Լամըն ինճիրին իչինտէն պուլտուղը ուֆագ գութու տէրունինտէ պուլընտուղը պիր ան էվվէլ պիլմէք իստէյօր տըր իսէ տէ, ավլուտա մահպուսլարըն կէօզիւ էօնիւնտէ պու մէրագ վէ արզուսընը մէյտանա իթմէք Թէհլիքէլի տըր քի մահպուսլարըն մէրագլըլըղըն մէյանընտա ճասուսլար պուլունաճաղընը, քէնտիսինին չիւփհէլի պիր քօմէտիանը օգուտուղընը կէօրիրէք, քէօֆիյէթի կարտիանլարա խապէր վէրիրլէր...

Պինաէն ալէյհ Ֆապրիս ինթիզաթսըզլըգ իթմէյէ վէ գօրգուսըզ բէքլէմէյէ իւ կէօրէմէմէք իչիւն ագչամա պէքլէյէճէքտիր, զիրա օ վագթ Լա Կուրկան վէ Պէք տը Լամ իլէ պէրապէր եաթագ գօղուշընտա գափանարագ, իւսթէ տամամ կէլմէկէ սինտէն գօրգուսուզ օլմայաճագտըր.

Օ կիւնիւ քէնտիսինէ էըլ գատար ուզուն կէօրինտիւ.

Նիհայէթ սաաթ ալթը պուչուգը վուրտու, վէ միւթատ օլան գամպանա չալընտը.

Մահպուսլար՝ քէնտի օտա վէ եախօտ եաթագ գօղուշլարընա կիթտիլէր. Կարտիանլար՝ մահպուսլարըն խըմիզլէրինի չաղըրարագ եօգլամայը իճրա իթտիլէր, պատէհու գարուլար գարանլըգ քիլիտլէնտի վէ սիւրմէլէր գօնուլտը.

Իւչ արգատաշ՝ տար եօլլարտա հիչ պիր սէս սէտա գալմայընճայա գատար սուս սուս տուրտուլար.

Կարտիանլարըն այագ սէսի արթըգ հիչ իչիտիլմէյէ պաշլայընճա, Պէք տը Լամ քէլամէ աղազ խոտուփ տէտի.

—Զանն իտէրսէմ չիմտի արթըգ Թէհլիքէսիզճէ նէ օլտուղընը կէօրէպիլիրիզ...

... Լա Կուրկա՛ն, սէն բէնչէրէ տէլլէրինի կէօզէթլէ, սիզ տէ, լիօնիս, պազընըզ պագալըմ նէ՞ իմիշ.

Ֆապրիս՝ մահֆազայը ճէպինտէն չըգարտը վէ իւսթ գըսմընըն վիտալարընը սէօքտիւ.

Պէք տը Լամ.—Պիր քեաղըտ վար, չարուգ պագընըզ.

Տէլիգանըլ՝ մէզքիւր քեաղըտը աչտը, Լօռանըն եազտըղը սաթըրլարա անիտէ կէօզ կէզտիրտի վէ ճիւզիւնտէ պիր ֆէրահլըգ հասըլ օլտու.

Լա Կուրկան՝ բէնչէրէ տէլլէրինի ճանընտան տէլիգանըլըն Թավր ու հարէքէթինի վէ ճիւզիւնտէ նիմայան օլան հալ ու ահվալի կէօզէթլէմէքտէ օլտուղը հալտէ իւրատը սիւվալ իտէր իտի.

—Նա՞սըլ, խայըրլը պիր խապէր վար, հէ՞.

Պէք տը Լամ՝ պիր չիտտէթլէ.—Սուս օլ, պրագ քի օգըյայըմ.

Ֆապրիս.—Սանըրըմ էյի պիր խապէր վար...

Պէք տը Լամ.—Եալընըզ սիզի իչի՛ն մը եօգսա իւչիւմիզ իչի՞ն մի.

Ֆապրիս.—Իւչիւմիզ իչիւն տէ...

Պէք տը Լամ.—Էյ նէ՞ տիր քի.

Ֆապրիս.—Պանա ֆէտաքեար օլան պիր քիմսէ՝ ֆիրար իթմէքլիկի պանա նասիհաթ խոտուփ, քէնտիսինին Մըլէօնտէ պէնիմ Թալիմաթըմա պէքլէտիկինի վէ պանա իթմէքէ հազըր վէ նազըր օլտուղընը խաբէր վէրիյօր.

Լա Կուրկան՝ էլլէրինի պիրպիրինէ սիւրթէրէք.—Աճ իւլ աչա... մէմէք քի գույուսամ տէրինլէրէ հէպսիմիզ ոլագ գուլագ պուլունալըմ...

Ֆապրիս.—Էվէթ... Լաքին պունլարը պիզ Թէսարիք խոտէպիլէճէք քիմսէյէ քեաֆիյէթի խապէր վէրմէ՞նին եօլը՞ նէրէտէ...

Լա Կուրկան.—Վայ աքըլ չէյթան, պունը տիւչիւնմէյօր ըտըմ... Իչթէ պու զոր օլաճագ...

(Տէվ-ի)

վէգ խոճնէրլին Թանգիգի իլէ տիւչարը միւճազաթը չէտիտէ իտիլմէլէրի տիր քի, ինրաի Թանգիգամ իչիւն օլ ճանիպէ իզամ գըլընմագտա օլան մահքէմէի Թէմիզ ա զաի քիրամընտան սաատէթլու Էմրուլլահ էֆէնտի հազրէթլէրի ճանիպլէրնտէն իճրա գըլընաճագ Թահգիգաթ նէթիճէսինտէ ճիւզի պիր իսթիֆաաէի մատտիյէ իւմիտիյլէ պու իշի պու տէրէճէլէրտէ գարըշտըրան վէ սառէտիլ չիֆթլիք էհալիսինի իղֆալ իտէն զարազըքարանըն հարէքեաթը էյիճէ անլաշըլըբ, միւԹէճասիրլարըն Թէէտիպ օլունաճագլարը մէմուլը գավի տիր։

Գալիօզզատէ իզզէթլու Մատթէոս վէ Կարապետ էֆէնտիլէր՝ քէնտի սախավէթը Թէվքէլատէլէրիյլէ Երմէնի միւթէպերանը միլլանընտա Թէֆէրրիւտ իթմիշ զէվաթտան օլտըղլարընտան, չիֆթլիք էհալիսինի Թանզրիք իտէն պիր գաչ քիշի մէն իտիլտիկի հալտէ, էհալիի մէրգումէնին քէնտիլէրինտէն մէմնուն օլաճագլարընա շիւպհէ օլընամազ։ Հագիգաթէն հիչ պիր զէման քէյֆ մ. միւմքին օլամայաճագը, վէ զաթէն քէյֆիյէթին չու Թաարիֆ իմ տիկիմիզ սուրէթտէ օլտըղը միւԹէպէր րէֆիգիմիզ Թ-րիէ կազէԹասը վասէթասըյլա նէշր օլընան մէքԹուպլարտա տա պէյան իտիլտիկի ճիհէթլէ, նիհայէթ իւլ էմր չիֆթլիկին՝ սահիպի մէյրուլարը օլան Գալիօզեան էֆէնտիլէրէ Թէալիմի իլէ ինճաի ասալէթ իտիլէճէկի էմրինտէ իւմիտիմիզ պէրքէմալ տըր։

ԻԶՄԻՏ-ԷՆԳԱՐԷ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐ ԽԱԹԹԸՆԸՆ

ՄՈՒԳԱՎԷԼԷՆԱՄԷՍԻ

ԳԱՈՒԼԼԱ ԻՄԹԻՅԱԶԸ

Իզմիտտէն Էնգարէյէ գատար Թէմտիտ օլընաճագ շըմէնտըֆէր խաթթը մուգավէլէնամէսինին սուրէթինէ տէսԹրէս օլընարագ, պէր վէճհըաթի Թէրճէմէ վէ նէշր օլընմըշ տըր։

Պիր Թարաֆտան հիւքիւմէթը Սէնիյէ նամընա հարէքէթ իտէն Նաֆիա նազըրը Զիհնի բաշա հազրէթլէրի, վէ տիկէր Թարաֆտան Սթուտկարթտա Վիւրթէմպէրկիշէ Վէրայնսչպանգ նամ պանգանըն միւտիրի օլուպ Պէրլինտէ Տայչ պանգասը իլէ անըն հէյէթը մալիյէսի նամընա հարէքէթ էյլէյէն Մ. Ալֆրէտ Գաուլլա պէյնինտէ մէվատտը ատիյէ գարարկիր օլմուշ տըր.

1 մատտէ.—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ Էսկիշէհիրտէն վէ Էախօտ չէհըր մէզքիւր ճիվարընտան կէչմէք վէ քէնտի Թարաֆընտան Թաային օլընաճագ պիր կիւզէրկեահտան միւրուր իթմէք իւզրէ Իզմիտտէն Էնգարէյէ գատար միւմթէտ օլաճագ պիր շըմէնտըֆէր խաթթըընըն ինշասըյլա իշլէտիլմէսի իմթիյազընը, վէ խաթթը մէզքիւրըն պիլճիւմլէ միւշթէմիլաթ վէ Թէֆէրրուաթընը չէրաիթը ատիյէ իլէ Մ. Գաուլլայա իմա իտէր.

2 մատտէ.—Իշպու իմթիյազըն միւտտէթի իմթիյազ ֆէրմանը հիւմայունընըն սուտուրընտան իթիպարէն 99 սէնէ օլաճագ տըր.

3 մատտէ.—Խաթթ՝ Թագրիպէն էէքսիկէրինէ միւսավի 4 չիւպէյէ Թագսիմ իտիլմիչ օլտուղընտան, սահապը իմթիյազ՝ ֆէրմանը հիւմայունըն Թէսլիմի Թարիխինտէն իթիպարէն 6 այ միւտտէթ զարֆընտա չարթնամէտէ մուհառրէր չէրաիթ տախիլինտէ օլարագ քէչիֆը գաթի ինրասընը միւթէաագիպ պիրինճի չիւպէնին, վէ 9 այ միւտտէթ զարֆընտա տա տիկէր 3 չիւպէլէրին միւքէմմէլ բլան վէ լայիհալարընը Նաֆիա նէզարէթինէ Թագտիմ իտէճէքլէր տիր։ Իշպու բլան վէ լայիհալար Թէտգիգ օլընըպ, Թագտիմինտէն 3 այ սօնրա եա հէյէթը ասլիյէսիյլէ վէ Էախօտ իյճապ իտէր իսէ Թատիլ իտիլմիշ օլարագ կէրիյէ իատէ օլընաճագ, վէ էկէր մէզքիւր 3 այ վատէ միւրուր էյլէտիկի հալտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ օլ պապտէքի գարարընը ասհապը իմթիյազա Թէպլիղ իտմէզ իսէ, պունլար՝ Թագտիմ էյլէտիկլէրի բլան վէ լայիհալարը Թաստիգ իտիլմիշ ատտ իտէրէք ամէլիյաթը ինչաիյէյէ իպԹիտար իտէպիլէճէքլէր տիր։

4 մատտէ.—Սահիպը իմթիյազ՝ իշպու մուգավէլէնամէնին Թէաթիսինտէն 9 այ սօնրա քէար վէ զարար վէ հէր տիւրլիւ Թէհլիքէսի քէնտիսինէ ատ օլմագ իւզրէ ինշաաթա պաշլամայը, վէ ևինէ Թարիխը մէզքիւրտէն իթիպարէն նիհայէթ 4 սէնէ զարֆընտա ինշաաթը մէզքիւրէյի իքմալ էյլէմէյի Թէահհիւտ էյլէր։ Ինշաաթ՝ գավատը ֆէննիյէյէ, վէ մէրպուտ Շարթնամէ ահքեամընա վէ Թաստիգ օլընան բլլանլար վէ լայիհալար միւնտէրիճաԹընա մուվաֆըգ սուրէթտէ իճրա օլընաճագ տըր։ Մամաֆիհ էսպապը միւճպիրէ վուգուը Թագտիրտէ ինշաաթ միւտտէթի իմթիյազը Թաթիլ իտիլտիկի միւտտէթ գատար Թէմտիտ օլընաճագ իսէ տէ, սահիպը իմթիյազըն՝ Թաթիլը վագըը տէրագապ մէմուրինը մահալլիյէյէ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ խապէր վէրմէսի չարթ տըր։

5 մատտէ.—Նաֆիա նէզարէթի՝ ինշաաթը վագըալը հինը իճրաատա պիր վէ եա միւթէատտիտ միւֆէթթիշլէր մարիֆէթիյլէ Թէֆթիշ իթտիրէճէյի կիպի, ինշաաթըն իքմալինտէ վէ խաթթըն Թէսլիմինտէն էվվէլ տէ մուամէլէի Թէֆթիշիյէյի իճրա իտէճէք, վէ քէյֆիյէթը Թէֆթիշ՝ մուախխէրէն իմթիյազըն տէվամը միւտտէթինճէ խաթթըն իշլէտիլմէսինէ վէ հիւսնիւ հալտէ պուլընմաբըլմասընա տա չամիլ օլաճագ տըր։ Սահիպը իմթիյազ՝ Թէֆթիշ մէսարիֆի օլարագ պէհէր քիլօմէթրօ պաշընա սէնէվի 270 ղրուշ աԹուն ագչէյի, հէր այ Թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ Նաֆիա Նէզարէթինին Թահթը էմրինէ վազ իտէճէք, վէ պու խուսուս՝ ինշաաթա պաշլանտըղը Թարիխտէն միւտտէթը իմթիյազըն խիթամընա գատար պէօլէճէք տէվամ իտէճէք տիր։

6 մատտէ.—Ինշա օլընաճագ խաթթ՝ մէնաֆիի ումումիյէյէ աիտ օլտըղընտան, կէրէք խաթթըն վէ կէրէք միւշթէմիլաթըն ինշաաը իչիւն լազըմ օլան արազի՝ էֆրատը էհալինին մալի օլուպ տա իսթիմլաքը իչիւն էֆրատը էհալի իլէ սահիպը իմթիյազ արասընտա մուվաֆագաթը էֆքեար հասըլ օլամայաճագ օլուր իսէ, օլ հալտէ արազիի մէզքիւրէ՝ իսթիմլաքը էմլաք գանունը ահքեամը մուճիպինճէ Թասարրուֆ իտիլէճէք տիր։ ԻնշաաԹըն հինը իճրաաընտա ուզուրը մուվագգաթէ իչիւն իշղալ օլնաճագ արազի՝ սահիպը իմթիյազ Թարաֆընտան սահիպլէրինէ Թազմինաթ վէրիլմէք չարթըյլա մէմուրինը մահալլիյէ Թարաֆընտան Թէտարիք օլընաճագ տըր։ Ինշաաթ իչիւն լազըմ օլուպ տա արազիի էմիրիյէի խալիյէտէն մաատուտ պուլընան արազի՝ մէճճանէն սահիպը իմԹիյազա Թէրք օլընաճագ տըր։ Հիւքիւմէթէ աիտ օլան արազիի խալիյէնին՝ խաթթըն հէր իքի ճիհէթինտէն 5 քիլօմէթրօ մէսաֆէյէ գատար միւմթէտ օլան մահալլէրինտէ Թաշ օճագը վէ գումլուգ կիպի եէրլէր վար իսէ, սահիպը իմթիյազ՝ ինշաաթ տէվամ էյլէտիկի միւտտէթճէ պունլարը մէճճանէն իշլէտէպիլէճէք իսէ տէ, ինշաաթ խիԹամ պուլուր պուլմազ անլէրի գաբամայա մէճպուր տըր։ Սահիպը իմթիյազ՝ պու կիպի մահալլէրի խաթթ իշլէտիկի զէման տախի իշլէթմէք արզուսընտա պուլընաճագ օլուր իսէ, օ հալտէ մահալը մէզքիւրէ հագգընտաքի գանուն ահքեամընա Թէվֆիգը մուամէլէ իլէ բուսումը լազըմէյի իթա իտմէսի լազըմ կէլէճէք տիր։

Ինշաաթ տէվամ էյլէտիկի միւտտէթ զարֆընտա պու կիպի մահալլէրի մուվագգաթէն վէ մէճճանէն Թէսարրուֆա տա սահիպը իմթիյազըն հագգը օլաճագ տըր։

7 մատտէ.—Խաթթ՝ Թէք եօլլու օլաճագ տըր։ Ֆագաթ իսթիմլաք օլընաճագ արազի՝ տիկէր իքինճի պիր եօլ Թէէսիսինէ տէ քիֆայէթ իտէճէք տէրէճէտէ օլաճագ տըր։ ԽաթԹըն վարիտաթը ղայրը սաֆիյէսի՝ քիլօմէթրօ պաշընա 30000 ֆրանգա պալիղ օլուր օլմազ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ իքինճի եօլըն ինշասընը տա Թալէպ իտէպիլէճէք, վէ սահիպը իմթիյազ՝ պու եօլու տա քէնտի մասրաֆըյլա ինշայա մէճպուր օլաճագ տըր։

8 մատտէ.—Խաթթ իլէ միւշթէմիլաթըընըն ինշաաթը իսթիմալիյէսի իչիւն իգթիզա իտէն հէր տիւրլիւ մէվատտ, ալէթ, մաաէն քէօմիւրիւ, մաքինա վէ սաիրէյի սահիպը իմթիյազ՝ կէրէք մէմալիքը Օսմանիյէտէն իշթիրա իթսին, կէրէք խարիճտէն ճէլպ էյլէսին, պունլարըն ճիւմքիսի՝ կէօմրիւք րէսմինտէն մուաֆ օլաճագ տըր։ Խաթթըն իշլէտիկի զէման սարֆ օլընմագ իւզրէ խարիճտէն ճէլպ օլընաճագ մաաէն քէօմիւրիւնէն րուսումը ալընմայաճագ։ Ֆագաթ չու մուաֆիյէթ՝ վարիտաԹը ղայրը սաֆիյէ քիլօմէթրօ պաշընա 15000 ֆրանգա պալիղ օլտըղը զէմանա գատար միւմթէտ օլուպ, օ զէման միւնգաթի օլաճագ տըր։ Քէզալիք շըմէնտըֆէր իլէ միւշԹէմիլաթընա աիտ արազի, սէրմայէ վէ վարիտաթտան տա պիր կէօնա րէսմ ալընմայաճագը կիպի, իշպու մուգավէլէնամէ իլէ մէրպուտը պուլընան չարթնամէտէն տոլայը րէսմի, վէ սահապը իմթիյազ Թարաֆընտան մէվգէի Թէտավիւլէ վազ իտիլէճէք սէնէտաթ վէ Թահվիլաթտան պիր կէօնա րէսմ ալըզ իտիլմէյէճէք տիր։

9 մատտէ.—Շըմէնտըֆէր խաթթընըն ինշա վէ Թամիրի իչիւն լազըմ կէլէն օտուն վէ աղաճ տախի՝ ճիվարտաքի միրի օրմանլարընտան նիզամը մախսուսը ահքեամընա Թէվֆիգէն գաթ օլընապիլէճէք տիր։

10 մատտէ.—Սահիպը իմթիյազ՝ ինշաաթըն խիթամ պուլտըղընը Նաֆիա նէզարէթինէ Թէպլիղ իտէր իմմէգ, նէզարէթը միւշարէյլէհա՝ պիր ֆէնն գօմիսիօնը վասըԹասըյլա ինշաաթը վագըալը մուայէնէ իթտիրիպ, լիւզում կէօրիւլիւր իսէ խաթթը մուվագգաթէն Թէսլիմ ալաճագ տըր։ Իշպու մուվագգաթ Թէսլիմ ալմագտան պիր սէնէ սօնրա տիկէր պիր ֆէննի գօմիսիօն իքինճի պիր մուայէնէ տահա իճրա իտուպ, ինշաաթը վագըանըն գավաիտը ֆէննիյէ վէ շարթնամէ ահքեամընա մուվաֆըգ սուրէթտէ իճրա օլընտըղը Թէհագգուգ էյլէր իսէ, մէզքիւր գօմիսիօնըն վէրէճէյի րաբօրթօ իւզէրինէ Նաֆիա նէզարէթի խաթթը գաթիյէն Թէսլիմ ալաճագ տըր։

11. մատտէ.—Իմթիյազըն տէվամը միւտտէթինճէ խաթթ իլէ միւշթէմիլաթը վէ ալաթ վէ էտէվաթը սապիթէ վէ միւթէհարրիքէսի՝ սահիպը իմթիյազըն մէսարիֆիյլէ հիւսնիւ հալտէ մուհաֆազա օլընաճագ, վէ աքսի հալինտէ սահիպը իմթիյազա Շարթնամէնին 16նճը մատտէսինտէ մուհառրէր օլտըղը վէճհլէ մուամէլէ օլընաճագ տըր։

12.—Խաթթըն մուհաֆազա վէ էմնիյէթինէ աիտ մէսէլէլէրտէ, սահիպը իմթիյազ՝ օլ պապտէ էլէէվմ մէմալիքը Շահանէտէ մէրի պուլունան վէ պուլունաճագ սօնրա Թանզիմ օլընաճագ օլան գավանին ահքեամընա րիայէթէ մէճպուր օլաճագ տըր։ Սահիպը իմթիյազըն խաթթտա սէմէրեսի օլարագ խաթթըն եա պիր գըսմընտա, եախօտ ումումը խաթթ պօյունտա Նագլիյաթ միւնգաթի օլաճագ օլուր իսէ, օ հալտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ մուվագգաթէն Նագլիյաթ ու միւրավէտաթը Թէէմին իչիւն մէսարիֆի վէ հէր կէօնա զարար վէ Թէհլիքէսի սահիպը իմթիյազա աիտ օլարագ Շարթնամէնին 16նճը մատտէսինէ Թէվֆիգէն Թէտապիրը լազըմէյի իթթիխազ իտէճէք տիր։

13 մատտէ.—Խաթթըն մուվագգաթ սուրէթտէ Թէսլիմ ալընմասընտան միւտտէթը իմթիյազըն խիԹամընա գատար Թարիֆա մուճիպինճէ իւճրէթը Նագլիյէ ալմազա սահիպը իմթիյազըն հագգը օլաճագ տըր։

14 մատտէ.—Կէրէք սուլհ վէ կէրէք հարպ վագթինտէ միւճթէմիէն վէ եա այրը այրը սէյյահաթ իտէճէք պէրրի վէ պահրի ասաքիրը Շահանէ, էսլիհա վէ լէվազըմաթը հարպիյէ, մահպուսին վէ մահքիւմին, հիւքիւմէթ մէմուրլարը, բօսթա չանթալարը՝ Շարթնամէնին 5ինճի մատտէսի ահքեամընա Թէվֆիգէն Նագլ օլընաճագլար տըր։

15 մատտէ.—Սահիպը իմթիյազ՝ իշպու մուգավէլէնամէ իգթիզասընճա տէրէօհտէ էյլէմիշ օլտըղը Թէահհիւտաթը իճրա իտմէք իչիւն ֆէրմանը հիւմայունըն սուտուր իթտիկի Թարիխտէն իթիպարէն պիր սէնէ զարֆընտա մէրպուտ չէրաիթ տախիլինտէ պիր Օսմանլը անօնիմ չիրքէթի Թէշքիլինէ մէճպուր պուլընաճագ տըր։

16 մատտէ.—Սահիպը իմթիյազ՝ Թէահհիւտաթը վագըասըն տօլայը Թէէմինաթ օլմագ իւզրէ ֆէրմանը հիւմայունըն սատըր օլտըղը քէնտիսինէ իպլաղ իտիլտէսի Թարիխինտէն իթիպարէն 3 այ զարֆընտա եա նագտէն 30,000 լիրա վէ եախօտ բիացա մուճիպինճէ օ միգտար Խազինէ էսհամընը Թէէմինաթ ագչէսի մագամընտա Պանգը Օսմանիյէ տէբօզիթօ իտէճէք տիր։ Էկէր Պանգայա տէբօզիթօ իտիլէն մէպլաղ՝ Խազինէ էսհամը օլուր իսէ, պունլարըն ֆիյաթլարընտա Թէնէզզիւլ վուգու պուլտըղը հալտէ մէզքիւր Թէնզիլի էօտէմէյի Պանգա Թէահհիւտ իտէր. Թէէմինաթ ագչէսի Թէսլիմ իտիլիր իտիլմէզ, ֆէրմանը Հիւմայուն սահիպը իմթիյազա Թէսլիմ օլընաճագ, վէ Թէէմինաթ ագչէսի՝ ինշաաթը խիթամ պուլուպ իշլէմէյէ պաշլայան շիւպէնին ուզունլուղը իլէ միւԹէնասիպ օլաճագ սուրէթը Թէտրիճիյէտէ իատէ գըլընաճագ տըր։ Սահիպը իմթիյազ՝ էկէր 3 այ զարֆընտա պալատէ պէյան օլընան Թէէմինաթ ագչէսինի տէբօզիթօ իթմէյէճէք օլուր իսէ, խապէր վէրմէյէ լիւզում գալմագսըզըն իմթիյազը ֆէսխ օլունուր.

17 մատտէ.—Ցէվլէթը Ալիյէ՝ միւտտէթը իմթիյազիյէնին 30 սէնէսինին ինգըզաասընտան սօնրա, հէր վագթ եօլու միւպայաա իթմէք սէլահիյէԹինի հաիզ օլաճագ տըր։ Եօլ հանկը սէնէտէ իշթիրա օլընաճագ իսէ, անտէն էվվէլքի 5 սէնէ զարֆընտա վուգու պուլան հասըլաթը ղայրը սաֆիյէնին միգտարը միւԹէվասըտը Թը պուլունարագ, անըն 100տէ 5-ինէ միւսավի պիր մէպլաղը միւտտէթը իմթիյազիյէնին խիթամընա գատար հէր սէնէ ահզապը իմթիյազա իւֆա իտէճէք վէ մէպլաղը մէզպուր քիլօմէթրօ պաշընա սէնէվի 7500 ֆրանգտան տուն օլմայաճագ տըր։ Իշպու Թէգասիթը սէնէվիյէնին էվվալը մուայյէնէտէ Թէէտիյէսի Թարաֆը Ցէվլէթտէն Թէէմին, վէ պու խուսուսա տախի պիր մուգավէլէի մախսուսէ Թանզիմ իտիլէճէք տիր։ Եօլըն տէվլէթէ Թէսլիմի վէ էշեանըն միւպայաասը վէ լէվազըմաթը մէվճուտէնին իշթիրասը խուսուսընտա Շարթնամէնին 19ընճը մատտէսինտէ կէօսթէրիլէճէկի վէճհլէ մուամէլէ օլընաճագ տըր։

18 մատտէ.—Իմթիյազ միւտտէթի միւնգազիյէ օլտուգտա տէվլէթը Ալիյէ՝ սահապը իմթիյազըն տէմիր եօլ իլէ միւԹէֆէրրիաթը վէ ալաթ ու էտէվաթը իւզէրինտէ պուլունան քեաֆֆէի հուգուգընը հաիզ օլաճագ վէ տէմիր եօլ իլէ միւԹէֆէրրիաթըընըն հասըլաթընտան իսթիֆատէ իտէճէք տիր։ Հէր կէօնա տույուն վէ Թէահհիւտաթտան վարէսթէ օլմագ չարթըյլա եօլ իլէ միւԹէֆէրրիաթըընըն տէվլէթէ Թէսլիմի վէ էտէվաթ վէ լէվազըմաթըն սուրէթը միւպայաասը՝ չարթնամէնին 20նճի մատտէսինտէ միւնտէրիճ ահքեամա Թապի օլաճագ տըր։

19 մատտէ.—Տէմիր եօլ մէմուր վէ միւսթախտէմլէրի՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին Թապիի վէ գապուլ իտէճէկի գըյաֆէթտէ պուլընաճագլար, վէ ճիւմլէսի ֆէս կիյէճէքլէր վէ միւմքին մէրթէպէ Թէպաաի տէվլէթը Ալիյէտէն ինթիխապ օլունաճագլար տըր։

(Տէվ.)

ԿԻՒՆՏԷ ՊԻՐ ՆԱՍԻՀԱԹ

Սինն վէ խասթալըգտան նաշի զաիֆ տիւշէնլէր վէ գան զաաֆընա տիւշար օլանլար վէ վագթընտան էվվէլ իրիյէնլէր՝

Բէբբէնօա տը Ֆէր Ռօպէն

նամ չիլէք չուրուպընը ալըշգըլարընտա քէսմէյէրէք գըսպը սըհհէթ իտէրլէր։

Մէզքիւր իլաճ հէր Թաամտա 10-տան 20 տամլայա գատար հէր նէվի էչյէճէք վէ իչէճէք իլէ ալընապիլիր։ Իշպու Թէրթիպ՝ բէք խօշ վէ միւէսսիր օլտըղը կիպի ղայէթլէ տէ խարճլի տիր։ Զիրա քէսպը սըհհէթ իչիւն եալընըզ պիր չիշէ ալմագ քեաֆի տիր։

Տամլալարը սայմագ իչիւն հէր չիշէտէ պիր ալէթը մախսուսէ մէվճուտ տըր։

Ումումի տէբօզիթօսը՝ Գալաթատա Փարաքէօյ ճատտէսինտէ 35 նումէրօտա Անթէրրօ Ֆարմաքօբիք նամ էճզախանէ տիր։

ԻՒՍՔԻՒՊ—ՎՐԱՆԻԱ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐ ԽԱԹԹԸ

Սէլանիկ կազէթասընտա օգունմուշ տըր.

Ալտըղըմըզ մալումաթա նազարէն, Իւսքիւպ-Վրանիա իլթիսագ խաթԹընըն իշլէտիլմէսի իմթիյազը՝ Բումէլի տէմիր եօլլարընըն իշլէտիճի գումբանեասընա Թէֆվիզ իտիլմէք իւզրէ լազըմ կէլէն մուամէլաթը իպԹիտաիյէ հազըրլանմըշ տըր։

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ իլթիսագ տէմիր եօլըն ինշա իտէն գումբանեա՝ մէզքիւր խաթթը մուվագգաթէն իշլէթմէք իմթիյազընը հաիզ իսէ տէ, տէվլէթճէ Թալէպ օլընտըղը հալտէ 3 այ զարֆընտա Թէսլիմէ մէճպուր օլմասըյլա, կէչէնտէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսինտէն մէզքիւր գումբանեայա վուգու պուլան Թէպլիղ իւզէրինէ միւտտէթը Թէսլիմ՝ Թըշրինը սանինի էֆրէնճինին (ալաֆրանգա նօյէմպրի) 7սինտէ (պու կիւն) խիթամ պուլաճաղընտան, էէվմը մէզքիւրտէ խաթթ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ Թէսլիմ օլընաճագ, վէ միւթէաագըպէն Թարաֆը տէվլէթտէն տախի Թային օլընան մէմուրլար վասըթասըյլա մէզքիւր խաթթ՝ Բումէլի տէմիր եօլլարընըն իշլէտիճի գումբանեասընա տէվր իտիլէճէք տիր։

Իլթիսագ խաթթընըն իշլէթմէ մուգավէլէնամէսի՝ պէհէր քիլօմէթրօյա 7000 ֆրանգ Թէէմինիյէ տէվլէթ հիսապընա իշլէթտիրիլմէքտէ օլտըղը հալտէ, իշպու տէվր ու Թէսլիմտէն սօնրա Բումէլի տէմիր եօլլարը գումբանեասընա պիր չէյ Թէէմին օլընմայըպ մէզքիւր գումբանեա՝ էսկի խաթթլար մուգավէլէնամէսի մուճիպինճէ պէհէր քիլօմէթրօյա սէնէվի 1500 ֆրանգ իթաասընա մէճպուր օլաճագ տըր։

Բումէլի տէմիր եօլլարը գումբանեասը՝ Թըշրինը սանի էֆրէնճինին 7սինտէն իթիպարէն իլթիսագ խաթԹը մէմուրլարընա Թագլիմաթ օլարագ հէր ալըըարընը Թէօվլիյէ իտէճէյի կիպի, իշպու խաթթ իչիւն լիւզումը օլան մէմուրլարը պիր Թարաֆտան տախի ինթիխապ վէ Թային իթմիշ տիր։

* *

Նաֆիա վէ Թիճարէթ նէզարէթի ֆէնն միւշավիրլիկի մուավինի Մարկօսեան Արամ էֆէնտինին՝ Իւսքիւպ-Վրանիա խաթթընը Շարգ շըմէնտըֆէրլէրի գումբանեասը խարիճինէ Թէսլիմէ մէմուր իտիլտիկի պունտան ագտէմ եազըլմըշ իտի։

Ալընան մալումաթա կէօրէ, Մարկօսեան էֆէնտի՝ խաթթը մէզքիւրէ պուլընան էշեաթը միւԹէհարրիքէնին ինշաաթ գումբանեասընտան իշթիրասը իչիւն միւզաքէրաթը լազըմէնին իճրասընա տախի մէմուր իտիլմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շուրայի Տէվլէթ ազասընտան Ղալիպ պէյէ րիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Մալիյէ քէաթիպի էսպագ հալիմ պէյէ րիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Մաթպաայի Օսմանիյէ մուհասէպէ քէաթիպի հագգը էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Էվգաֆը հիւմայուն մէսարիֆաթ խարէճի խուլաֆասընտան Մէհմէտ Սաիտ էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Եէմէն վիլայէթինտէ հիւտէյտա սանճաղը Թահրիրաթ միւտիրի Մէհմէտ Ռիւշտի էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Մէարիֆ մուհասէպէսի տէֆթէրը քէսպիր վէ մէսարիֆաթը մէրքէզիյէ քէաթիպլէրինտէն Վէհպի վէ Ալի, վէ վիլայէթ մաաչ վէ մասրաֆ քէաԹիպլէրինտէն Ճէմալ վէ Րէճէպ էֆէնտիլէրէ րիւթպէի սալիսէ,

Աքիր սանճաղընըն մէրքէզի օլան Եպհա գասապասը Թէլէկրաֆ վէ բօսթա միւտիրի Ալի էֆ.յէ րիւթպէի սալիսէ,

Թարապլուսը—Ղարպ վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի րէյիսէթի՝ ծիտտէ Թիճարէթ մահքէմէսի րէյիսի Ապտուլ Րահիմ Զիյաէտտին էֆէնտիյէ,

Պէնկազի պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի՝ Պէյգա պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի րէյիսի էսպագ էպիւս Սուուտ էֆէնտիյէ,

Տրիբօլիչէ վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի՝ Սիվաս վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինի Խուլուսի էֆէնտիյէ,

Սիվաս վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի՝ Տրիբօլիչէ վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինի Համիտ էֆէնտիյէ,

Էրկէնի պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րիյասէթի՝ Սիւլէյմանիյէ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի րէյիսի Համտի էֆէնտիյէ,

Սիւլէյմանիյէ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի րիյասէԹի՝ Էրկէնի պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի րէյիսի Հասիպ էֆ.յէ,

Թայֆան չէհպէնտէրլիկի՝ պաշ չէհպէնտէրլիք իթթիխազըյլա Թրիէսթէ պաշշէհպէնտէրլիկիմանօրուլօ էֆ.յէ

Թրիէսթէ պաշ չէհպէնտէրլիկի՝ Թայֆան պաշ չէհպէնտէրի Աքսէլօս էֆէնտիյէ,

Մուսուլ վիլայէթինտէ Բանիյէ գազասը գայմագամլըղը՝ Պազպան գայմագամլըղընտան միւնֆասըլ Եօմէր Լութֆի էֆ.յէ,

Պիթլիս (Բաղէշ) վիլայէթինտէ Վարթօ գազասը գայմագամլըղը՝ Մանազկէրտ գայմագամը հաշիմ պէյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ քեաին Մանազկէրտ գազասը գայմագամլըղը՝ Մօթքի (Մոտկան) գայմագամ վէքեալէթինտէն միւնֆասըլ Եուսուֆ Զիյա էֆ.յէ Թէվճիհ պույրըլմըշ տըր։

* *

Պէրլինտէ Պէյլէրպէյի պաշգասը Նազըրը Մ. Շուապահէր իլէ լորտ ՈւայլԹէճ նամ զաթլարա 1ինճի Մէճիտի,

Լօրտ Ուայլթէճին զէվճէսի Լէտի Ուայլթէճէ տախի 2նճի Շէֆգաթ,

Միրլիվա Վէհպի բաշայա 3իւնճի Օսմանի,

Պէյրութ վալիսի Ալի բաշա հազրէթլէրինին մախտումը սաաքիրը Շահանէ բիատէ եիւզպաշըլարընտան Պէսիմ պէյէ 3իւնճի Մէճիտի,

Սէլանիք վիլայէթի ժանտարմա ալայընըն սէյյար իքինճի Թապուրը պինպաշըսը Տրիբօլիչէլի Ապտուլլահ էֆ.յէ Թէպտիլէն 3իւնճիւ Մէճիտի,

Սօֆիալը գազասը գայմագամը Ասաֆ պէյէ 4իւնճիւ Օսմանի,

Տույունը Ումումիյէ միւֆէթթիշի Մ. Մէրիյէ 3իւնճիւ, վէ Մ. Մօնճէրիյէ 4իւնճիւ Մէճիտի,

Իտարէի Մախսուսէնին 12 նումէրօլը վափօրը սիւվարիսի Գասըմ գափԹանա 4իւնճիւ Մէճիտի,

Մէքթէպը Ֆիւնունը Հարպիյէի Շահանէտէ սիւվարի մուալլիմի գայմագամ Իսմայիլ հագգը պէյէ Թէպտիլէն 3իւնճիւ, վէ Իզմիրի (Ճուրնէ) օրտուլու մէնսուպ 9ընճը սիւվարի ալայընըն 3իւնճիւ պէօլիւկիւ եիւզպաշըսը Օսման պէյ իլէ Տէօրտիւնճիւ (Ճէրքէզեան) օրտուլու մէնսուպ 22նճի սիւվարի ալայընըն 5ինճի պէօլիւկիւ միւլազիմը էվվէլի Հաճի Ահմէտ էֆէնտիյէ Թէպտիլէն 4իւնճիւ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրըլմըշ տըր։

ՏՕՔԹՕՐ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Տօքթօր Զարդարեան էֆէնտի՝ պու քէրրէ Պէյօղլունտա Աղա ճամիսինտէ իքամէթ սօգաղընտա 24 նօմէրօլը խանէյէ նագլ իթմիշ տիր։

10—6

ՃԱՆՆԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Պէյօղլունտա Տէփէ պաշընտա 84 Նօ. նումէրօլու

1852 սէնէսինտէ Թէէսիս օլունմուշ վէ ալթը իթթիխար տիբլօմասը իլէ իքի ալթուն մէտալեասընա նաիլ օլմուշ տըր։

Պէյօղլունտա քէաին իշպու էճզախանէնին սահիպի էճզաճըպաշը մէզքիւրը պու քէրրէ պիրինճի սընֆ պիր Թէճհիզաթը ֆէննիյէ վէ Թիւճճարիյէ հալինէ վազ ու իֆրազ իթմիշ օլմազլը, ճինսը ալէսաստա վէ 100տէ 25 նօգտան ֆիյաթըյլա հէր նէվի էճզա պուլընմագտա վէ պիր մէսուլը Թէճրիպէքեար իլէ պէրապէր քէմալը խամ մէմուրին Թարաֆընտան հիւսնի իտարէ վէ սիւրաթը մուամէլէ իճրա օլունմագտա տըր։

Մէզքիւր էճզախանէտէ քէլէվէլ տախի քիմեա անալիզի իճրա օլունմագտա տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 9 Նոյմ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	097-1/2
Օսմ. էսհամը աչըլըը	15-3/4
» » գարանտը	15-3/4
» » Սէրի Ա.	29-1/4
» » » Պ	16-3/4
» » » Ս	-
Օթօման 1871	82-1/4
Օսմանլը Պանգասը	11-3/8
Րուսիա խաթիգրաղը	100-7/8
Մըսըր սուլ. մութթահըտէ	81-1/2
» իմթիյազլը	100-1/2
Տայիրա Սանիյէ Մըսըր	77-1/2
Թօլիա խաթիգրաղը	102-1/2
Մուճամիլթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-60

Բարիզ 6 Նոյմ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	82-62½
» » 4½ %	104-65
Սէնի Օսմ. Լսհամը աչըլըը	16-
» » գարանտը	15-90
Միւդաւելէ	
Սէրի Պ.	-
» Ս.	15-80
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	49-50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	538-75
Գրէտի Լիօնէ	607-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1366-25
Լիօն ագսիօնը	1305-
Սուվէյիշ ագսիօնը	2232-50
Րուսիա 5 % 1877	103-75
Իթալիա էսհամը	96-92½
Մըսըր Ֆօնտ. մութթահըտէ	424-37½
Խուտան 5 % 1879	422-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-30

Վիէննա 6 Նոյմ.

Լօնտրա ուզէրինէ գամպիօ	122-10
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	23-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումու. տիւն ագչ. գար.	17-10
» » » էն եիւքսէք	17-11
» » » էն աշաղը	17-09
Պու սապահ աչըլըշը	17-07
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	39-01
» » » էն եիւքսէք	39-12
» » » էն աշաղը	39-
» » » աչըլըշը	38-52
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սապահ աչըլըշը	-
Սէրի Ա.	29-10
» Պ.	16-30
» Գ.	17-07
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	49-
Ագչէ ֆարգը	8-
Րէժի Ղըշ.	-
Հէվալէսիզ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	ք.ք. 8-15
Օթոմանլը պանգասը	7-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-25
Թրամվայ	4-55

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղըշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-25
Մէթալիք »	103-10
Պէշլիք »	103-20
Ալթըլըք »	103-20
Ինկիլիզ լիրասը	110-34
Ֆրանսըզ ալթունը	87-35
Ռօլ	91-30
Գրէմիզ ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	08-70

ԹԱՍՖԻԵԷ ԲԵԱՂԸՏԸ

20) Լիք բեաղըտ	-
50) » »	11-
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	10-15
10,000 »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Պահրը–Սէֆիտ պօղազը Թօբճը վէ խաթինքեամ ալայլարը իչին իչպու ային իւչ եիւզ տէօրթ սէնէսի Թըշրինը սանիսի իպթիտասընտան իթիպարէն պիր սէնէլի քեամիլէ զարֆընտա իւչ եիւզ պին գըյէտէն իւչ եիւզ օթուզ պէշ պին գըյէյէ գատար միւպայաասընա լիւզում կէօրիւնէն լուհումը միւթէնէվվիանըն պէհէր գըյէսի տէօրթ ղրուշա Թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ իչպու Թըշրինը էվվէլին եիրմի տօգուզընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

25 Թըշրինը էվվէլ 1888 — 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ալթընճը Նիզամիյէ Նասըրճ ֆրգասը իչին պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ միւպայաա օլունաճագ օլան էրզագտան տագիմին պէհէր գըյէսի 44
Բիրինճին 70
Կիւչթին 102
Սատէնին 330
Սօղանըն 26
Թուզըն 24
Զէյթին եաղըն 175
Սապօնըն 120
Հաթապըն 3
Քէօմիւրին 7
Շէքէրին 117
Կազըն 60
Ֆասուլեանըն 50
Սըրարմաչէթին 285
Շաիրին 29
Սամանըն 8

Քիյաճըն 15 բարյա Թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ Թըշրինը էվվէլը րումինին եիրմի տօգուզընճը կիւնիւ գարարը գաթիսի իթա օլընաճաղընտան, իթասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

24 Թըշրինը էվվէլ 1888 — 3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Միւպայաա օլունաճագ օլան օթ ուզ պին չէքի հաթապըն իթասընա Թալիպ օլանլարըն Թըշրինը էվվէլին եիրմի տօգուզընճը կիւնիւնէ գատար հէր կիւն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

22 Թըշրինը էվվէլ 1888 — 3—3

Խուտավէնտիկեար վիլայէթի տախիլինտէ վագը Պրուսա գազասընըն զէյթին եօլու 304 վէ 5 սէնէլէրինէ մահսուլէն 2 սէնէլիք օլարագ Թըշրինը էվվէլին 31ինճի կիւնիւ գարարտատէսի քէչիլտէ օլընմագ իւզրէ մահալլինճէ գազաճա միւզայէտէյէ չըգարըլըրըլընտան, պուննա Թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէզգիւրէ զարֆընտա մահալլինէ վէ խարիճտ մէճլիսը Մալիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

24 Թըշրինը էվվէլ 304 — 3—2

Ճէվամիի շէրիֆէ վէ խայրաթը ոաիրէ իչին աթիգ գըյէ իլէ 10000 գըյէ րուզինը զէյթ միւպայաա իտիլէճէկինտէն, միւնագասա չէրաիթինի անլամագ վէ միւնագասատա պուլընմագ իւզրէ Թալիպ օլանթիւճճարըն իչպու Թըշրինը էվվէլին 25ինճի սալը կիւնիւնտէն իթիպարէն նիւմունէլէրիյլէ պէրապէր Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը խտարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

24 Թըշրինը էվվէլ 304 — 3—2

Գարասու սանճաղը տախիլինտէ Եօրէմիտ վէ Քեմէր Եօրէմիտ գազալարընըն Էմրուտապատ նահիյէսինտէ վագը վագֆ զէյթին պաղչէլէրինտէ 304 սէնէսի մալիյէսի իչինտէ հասըլ օլան զէյթին մահսուլը իլէ մէնկէնէլէր՝ սէնէի մէրգումէյէ մահսուլէն չէրաիթը մալումէ վէ պէտէլի անճէն լէրանթա օլարագ րուզինը զէյթ վէրիլմէք իւզրէ Եօրէմիտ գազասը պաչգա վէ Քեմէր Եօրէմիտ գազասը պաչգա վէ Էմրուտապատ նահիյէսի տախի պաչգա պաչգա օլարագ իհալէ վէ իլզամ գըլընաճաղընտան, պունլարա Թալիպ օլանլարըն 304 սէնէի մալիյէսի Թըշրինը էվվէլինին 15ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրը մէզքիւրըն նիհայէթինէ գատար մահալլինտէ Էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինէ, վէ Տէրսաատէթտէ պուլընանլարըն Էվգաֆը հիւմայուն Խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ խտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

18 Թըշրինը էվվէլ 304 — 5—4

Իսմայիլ Մէմօ էֆէնտինին՝ Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի Պիրինճի հուգուգ տաիրէսինտէն ֆի 11 Թէմուզ սէնէ 304 թարիխ վէ 143 ատէտիլէ սատըր օլուպ Իճրանըն սէնէ 304 վէ 105 նումէրօսընտա մուգայյէտ օլան իլամ մուճիպինճէ Սաֆիյէ հանըմ զիմմէթինտէ ալաճաղը օլան մէպալիղը մալումէնին Թէէմինը իսթիֆասը իչին մէտուունէի մումայիլէյհանըն էօհտէսինտէ օլարագ Թահթը հաճզէ ալընըլան Քիւչիւք Մուսթաֆա Բաշասա Մօլլա Խիւսրէվ մահալլէսինտէ քեաին 85 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան Թէմամընըն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ ֆիրուխթընա Թէշէպպիւս օլունաճաղը՝ Տէրսաատէթ Իլամաթը Նիզամիյէ իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր։

24 Թըշրինը էվվէլ 304

Պուլկար Տաղը մատէնը Հիւմայունընըն 304 սէնէսի հասըլաթընտան օլարագ մէվճուտ պուլունան 52682 տիրհէմ ճէտիտ 885 քիւսուր ամը խալիս իլէ 407 տիրհէմ ճէտիտ 631 քիւսուր ալթունըն միւզայէտէսի պիլիճրա Թըշրինը սանինին 1ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 9 րատտէլէրինտէ գարարտատէսի քէչիլտէ օլընմագ վէ 24 սաաթ զարֆընտա 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունուպ անտէն սօնրա զամմ գապուլ օլընմամագ վէ Թէգարրուր խտէճէք էսմանը հէման նագտէն վէ տէֆաթէն վէ լէրաի Օսմանի 100 ղրուշա օլարագ Օրման վէ Մէատին խտարէի ումումիյէսի վէզնէսինէ Թէսլիմ օլընմագ իւզրէ մէզգիւր միւզայէտէյէ վազ օլընտըղընտան, Թալիպ օլանլարըն տէբօզիթօլարը իլէ պէրապէր Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինտէ խտարէի մէզգիւրէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

24 Թըշրինը էվվէլ 304

Թօբխանէի ամիրէ իչին լիւզումի օլուպ միւպայաասը զըմնընտա միւնագասասը տէրտէսթէ իճրա պուլլընան 30,000 գըյէ 6 Նումէրօ Թանթա զինգօնըն՝ իչպու Թըշրինը էվվէլին 27ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէք, 31ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ տախի 100տէ 5 Թէնզիլ իլէ գապուլ օլունաճաղընտան, իթասընա Թալիպ օլանլարըն՝ շէրաիթը Թաֆսիլաթընը անլամագ վէ բէյլէրինի վէրիպ Թէնզիլաթլարընը իճրա իթմէք իւզրէ զիքր օլունան կիւնլէրտէ սաաթ 5տէն 10ա գատար Թօբխանէի ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

22 Թըշրինը էվվէլ 304 — 3—3

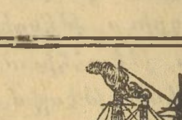

ԽՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ԹՐԱՊԻԶՕՆ ԽԱԹԹԸ
(Հաֆթատա պիր քէրրէ օլարագ հարէքէթ)

Սալը կիւնլէրի Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտուպ, Էրէկլի, Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսուն, Ունիէ, Օրտու, Թիրէպօլու, Թրապիզօն վէ Րիզէյէ ազիմէթ իտէր։

ՊԱՐԹԸՆ ԽԱԹԹԸ
(Հաֆթատա պիր քէրրէ օլարագ հարէքէթ)

Չարշէնպիհ կիւնլէրի Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտուպ, Էրէկլի, Պարթըն վէ Ամասրայա ուղրար։

ԹԱՐԱՊԼՈՒՍԸ-ՂԱՐՊ ԽԱԹԹԸ
(15 կիւնտէ պիր քէրրէ օլարագ հարէքէթ)

[Հէր 15 կիւնտէ պիր] ճումաա էրթէսի կիւնլէրի Սթամպօլտան հարէքէթլէ, Կէլիպօլու, Չանագգալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Գանտիա, Րէթիմօ, Հանեա, Տէրնէ, Թարապլուսը Ղարպ վէ Մալթայա ազիմէթ իտէր։

ԽՍՔԷՆՏԷՐԻԵԷ (ԲԱՐԱՇԱՄ) ԽԱԹԹԸ
(15 կիւնտէ պիր քէրրէ օլարագ հարէքէթ)

[Հէր 15 կիւնտէ պիր] ճումաա էրթէսի կիւնլէրի Սթամպօլտան հարէքէթ իտուպ Կէլիպօլու, Չանագգալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Րօտօս, Ալայիէ, Մէրսին, Իսքէնտէրունէ, Թարապլուսը Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօրթսայիտ վէ Իսքէնտէրիյէյէ հարէքէթ իտէր։

ՍԷԼԱՆԻՔ ԽԱԹԹԸ
(Հաֆթատա պիր քէրրէ օլարագ հարէքէթ)

Ճումա կիւնլէրի Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ Կէլիպօլու, Չանագգալէ, [չօգ տէֆա Լէմնօս], Այնօրօզ վէ Սէլանիկէ կիտէր։

ՄՈՒՏԱՆԻԱ ԽԱԹԹԸ

Հաֆթատա իւչ տէֆա Տէրսաատէթտէն Մուտանիայա հարէքէթ իտուպ Կէմլէյէ վէ Արմուտլույա տախի ուղրար։ Տէրսաատէթտէն ճումա, բազար վէ սալը կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ԻԶՄԻՏ ԽԱԹԹԸ

Հաֆթատա իւչ տէֆա Սթամպօլտան Իզմիտէ հարէքէթ իտէր, վէ Տէրճէ, Գարամիւրսէլ, Եալօվա վէ Հէրսէքէ տախի ուղրար։ Տէրսաատէթտէն բազար էրթէսի, չարշէնպիհ վէ ճումաա կիւնլէրի ազիմէթ իտէր։

ՊԱՆՏԸՐՄԱ ԽԱԹԹԸ

Հաֆթատա իքի տէֆա Տէրսաատէթտէն Պանտըրմայա հարէքէթ իտէր։ Տէրսաատէթտէն վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի ազիմէթ իտէր։

ԼԱՆԳՐԸ
ՎԻԷՆՆԱՏԱ
ԷՕՄԻՒԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ
(Իրատ վէ Թախսիսաթ)

1888 Սէբթէմբէր այը զարֆընտա

	Ֆրանգ
Պու այ զարֆընտա պէրվէճհը աթի մուամէլաթ վուգուա պուլմուշ տըր։	
608 ատէտ սիկուրթա քեաղըտը (բօլիս) աքտ ու իմզա օլընըպ, պուննըն մըգտարը սէրմայէսի շու տըր	3,272,410
Ահզ ու Թահսիլ օլընան սիկուրթա իւճրէթի (բրիմ)	37,710
Վէֆաթ վուգուուլըյլա մըգտարը Թէէտիյաթ	142,302

1887 ԴԷԿՏ. 31ՏԷ ԹԷԷՄԻՆԱԹ ԱԳՉԷՍԻ 86,699,959.12 ֆրանգ

Սիկուրթա իտիլմիշ մէպալիղին եէքիւնի 408,448,921.35 ֆրանգ

Թաֆսիլաթը միւքէմմէլէ ալմագ իչին Տէրսաատէթտէ ումումի աճէնթէ ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻԷ միւրաճաաթ օլունմալը տըր։
Խտարէխանէսի Թընէլ մէյտանընտա Մայէր մաղազաարըն 2նճի գաթընտա պուլընըր։
ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՆԸՆ ՊԱՆՔԷՐԻ Ս. ԱՏԼԷՐ

ՄԷՍԱԺԷՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՖՐԱՆՍԷԶ
բօսթա վաբօրլարը

Մէսաժըրի իտարէսի՝ Տէրսաատէթ վէ Մարսիլեա արասընտա իչլէթտիկի բօսթա վաբօրլարընըն Թարիֆասընտա պու քէրրէ պէրվէճհը աթի պազը Թատիլաթ իճրա իթմիշ տիր։

Վաբօր Մարսիլեատան Տէրսաատէթէ քէմաֆիւսապըգ հէր ճումաա էրթէսի ագշամլարը հարէքէթ իտուպ, սէպտէմպ. 29տան իթիպարէն Թային օլընան բօսթա վաբօրը՝ Շիրա, Սէլանիք, Գավալա, Բօրլակօս վէ Զանագգալէսինէ ուղրայաճագ տըր։

Քէզա Տէրսաատէթտէն Մարսիլեայա հէր բէնճշէնպիհ կիւնլէրի ագշամ սաաթ 4տէ վաբօր հարէքէթ իտուպ, հօքտէմպէր 18տէն իթիպարէն Թային օլընան բօսթա վաբօրը պիր հաֆթա Զանագգալէ, Բօրլակօս, Գավալա, Սէլանիք վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ հօքտէմպէր 25տէն իթիպարէն Թային օլընան բօսթա վաբօրը օ պիր հաֆթա Զանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ պու սուրէթլէ օն պէշ կիւնտէ պիր Իզմիրտէ, Սուրիայա կիտէն վաբօրլա Թէսատիւֆ վուգու պուլաճագ տըր։

Մէսաժըրի Մարիթիմ վաբօրլարըյլա Ֆրանսա չըմէնտըֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի եէքտիկէրէ Թէսատիւֆ իտէր։

Իսթէք օլընտըղտա Մարսիլեա վէ Լիօնտա Թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան Լօնտրա Բարիզէ գատար պիլէթլէրին ֆիյաթը Թէնզիլ իտիլմիշ օլուպ, 1ինճի մէվգը 380 վէ 2նճի մէվգը 274 ֆըրանգ տըր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ԲԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր։

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճումաա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազիմէթտէ վէ կէրէք ավտէթտէ մուԹազամէն Սամսուն, Քիրասօն, Թըրապիզօն վէ Բաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպօլի, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Սթամպօլա չարշէնպիհ սապահլարը մուվասալէթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիւրուտ իտէն բօսթա վաբօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունըր։

Սալը կիւնլէրի սապահ ալաֆ. սաաթ 8տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէր, վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Օտէսայա վասըլ օլըր։ Օտէսատան բազար կիւնլէրի հարէքէթ իտուպ, բազար էրթէսի կիւնլէրի Տէրսաատէթէ միւվասալէթ իտէր։

ԹՈՒՆԱ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնլէրի ագշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտուպ, էսնաի ազիմէթտէ սուրէթը մունթազամէտէ Պուրկազ, Սիւննէ, Կալաց վէ Իպրաիլէ, վէ ավտէթտէ Կալաց, Սիւննէ վէ Քիւսթէնճէյէ ուղրար վէ սալը կիւնլէրի Տէրսաատէթէ վասըլ օլուր։

ՀԱՐԻԳ ՎԷ ԷՕՄԻՒԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCANTILE
ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԳԸՆԹԱՅԼ
1809տա Թէէսիս

	Ինկ. Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,000
Իհթիյաթ ագչէսի	5,978,946
1885 սէնէսի հասըլաթը	1,788,964

NORTHERN INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
1836տա Թէէսիս

	Ինկ. Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,0080
Իհթիյաթ ագչէսի	3,154,34
1885 սէնէսի հասըլաթը	898·076

Սալիֆ իւլ պէյան իքի գումփանեա էհվէն ֆիյաթլա վէ միւթէտիլ չէրաիթլէ խանէ վէ էշեա վէ սաիրէ սիկուրթա իտուպ, գազաներըն վուգուունտա սէրիաան պէրմուճիպ ... Եանկըն ճէհէթինտէ Թազմինաթ 13,000,000 Ինկ. լիրասը։

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ
Maritime Insurance Cie.

Սէրմայէսի Ինկ. լիրասը 500,000 Իհթիյաթ ագչէսի Ինկ. լիրասը 120,000

Իչպու գումփանեա էհվէն ֆիյաթլա վէ միւթէտիլ չէրաիթլէ կէրէք վաբօր վէ կէրէք եէլքէն սէֆինէլէրի Թիճարէթիյէ, կէրէ վէ նօլի պէտէլի սիկուրթա իտէր։ Մուֆասսալ մալումաթ իչին Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա մէզքիւր իւչ գումփանեանըն աճէնթէի ԳԱՐՆԻԿ Ց. ՍԷՐՕԲԵԱՆա միւրաճաաթ իթմէլի։

ՖՐԱՆԳՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

Իսթիգպալ Թէէմինի իչին Պուտաբէշտէ բէյանգօլու սիկուրթա շիրքէթի։

1857տէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրլըղը Թարաֆընտան 7658 նումէրօլը ֆէրման իլէ Թէէսիս օլունմուշ տըր։

Շիրքէթին սէրմայէսի	20,000,000 ֆրանգ
Մէվճուտ սանտըղ	10,000,000 »
Իհթիյաթ ագչէսի	12,000,000 »

Ումումի Շարգ վէ Թիւրքիա իչին Տէրսաատէթտէ Տիրէքթօր Մ. ԷՕԺԷՆ ՐԱՔԱՔՕՐ
» » » » Սէր միւֆէթթիշ Մ. ՆԱԶԱՐԷԹ ԽԱԶԸՃԵԱՆ
ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ՄԸՍԸՐ ՇԻՀԷԹԼԷՐԻՆՏԷ ՊԷՕՅՈՒՔ ԱՃԷՆԹԷԼԷՐ

Իսքէնտէրիյէ վէ Գահիրէ իչին՝ Մըսըր Պանգասը. Պէրութտա՝ Օսմանլը Պանգասը. Սէլանիքտէ՝ Ալլաթինի Պանգասը. Իզմիրտէ՝ Թիւճճարը միւթէպէրանտան Պալթազզիան վէ Պալըզճեան. Հալէպտէ՝ Կէօրգ վէ Սահակ Սէթեան. Ատանատա՝ Գասպարեան վէ Տավուտեան. Ս. Թալիա վէ Սպարթատա՝ Շէրէֆէտտին վէ Տէրունեան. Թրապիզօնտա՝ Օսմանլը Պանգասը. Ագշէհիրտէ Խօճականեան օղլու Մուսթաֆա. Լիւլէպուրկազտա՝ Օսմանլը Պանգասը վէ զայրիհիմ։

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ խարիճիյէ իսթիգպալ շիրքէթի զայէթ սուհուլէթլի սուրէթտէ Թէէմինաթ սիկուրթասը իլէ մէշղուլ օլմագտա տըր. կէրէք պէյլիւ ատամլար վէ կէրէք էրքէք վէ գըզ չօճուգլար իչին պիր վագթը մուայյէնտէ սօնրա, էվլէնճէ գարարկիր օլան մէպալիղը Թօտէնմէք իւզրէ։

Զանն իտէրիզ ուզուն պօյլու իզահաթա միւհթաճ տէյիլ տիր. պիր ֆամիլեանըն պապաս պուլընան վէ խարիճտ չալըշ չօճուղը օլան պիր բէտէրին, կէրէք քէնտիսինին վէ կէրէք պապ ու էվլատընըն իսթիգպալը Թէէմինի իչին իւճիւնճիսի. չիւնքի պիր ատամին նասըլ պիր կէնճլիկի օլուր, էգլէճէ տախի իւթիյարլըղը օլաճագ տըր. իւլթէ պունլարըն տէֆի չարէսի իչին պու Շիրքէթ հէր պիր գօլայլըգլարը վէրմիշ տիր. սէնէլիք ուֆագ վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ պիր միգտար ագչէնին շիրքէթէ Թէսլիմի իլէ նէ՞ հալ քէսպ էյլէյէճէք քէնտի իսթիգպալի, վէ խարիճ կէնճ եաշընտա վէֆաթ իթտիքտէն սօնրա նէ՞ օլաճագ քէնտի այալ ու էվլատընըն հալի. անըն իչին մուգատտէս պիր պօրճ տըր պէհէր սընըֆտան պուլընան պիր ատէմ իչին իսթիգպալին Թէէմինի. Էվրօպանըն հէր պիր ճիհէթինտէ վէ հէր պիր հիւքիւմէթին Թահթը իտարէսինտէ իսթիգպալ Թէէմինի իչին շիրքէթլէր պուլընմագտա տըր, վէ բէնճշէր կիւրուհինտէն պաշլայարագ իմբէրաթօրլար իլէ իմբէրաթօր էվլատլարը վէ խանտանը իսթիգպալ Թէէմինի սիկուրթասընտա տախիլ տիրլէր. Իշթէ պու շիրքէթլէրին էն ճէսիմ վէ էն միւթէպէրլէրի վէ Էվրօբանըն հէր պիր ճիհէթինտէ պանգալարըտան Թասաաուր օլունմուշ օլան, վէ աննէն Աւսթրիա-Մաճառիսթան հիւքիւմէթինին «գօնթրօլը» Թահթընտա պուլընան վէ 31 սէնէլէրտէն պէրի պէհէմ իթմէքտէ օլան Ֆրանգօ-Հօնկրուազ սիկուրթա շիրքէթի Թիւրքիանըն հէր ճիհէթինէ պուլընան Տէրսաատէթտէ տախի 1880 սէնէսինտէն պէրի պիր միւտիրիյէթ Թէէսիս իթմիշ տիր։

1. Շիրքէթին իսթիգպալ Թէէմինի իչին էսսահընը մուտտէթլէրինտէ Թազլա օլարագ սէնէտէ պիր տէ գուրա քէշիտէ իտէր ալափր. քեամիլէն աննէնին 30ընտա, Աւսթրիա-Մաճառիսթան տէվլէթինին մուգավէլէ միւհէրրիրլիկի վէ մալիյէ նազըրլըղը Թահթը իտարէսինտէ. պէհէր գազանան նումէրօ մուգապիլ 100էր Ինկիլիզ լիրասը եախոտ 2500 ֆրանգ գազանաճագ։

2. Սիկուրթա սէնէտինէ մահսուս օլարագ 3 սէնէլիք վէրկիլէր վէ խարիճտ տահա զիյատէ Լօտէնմիշ օլուր իսէ համիլինին շիրքէթտէն իսթիգրազ իթմէլիկէ հագգ ու սէլահիյէթի օլաճագ տըր, սէնէլիք ֆայիզ եիւզտէ 6ը կէչմէյէրէք։

Պու շիրքէթ՝ եանկըն վէ տէնիզ սիկուրթասը մուամէլէսիլէ տախի մէշղուլ տըր։

Շիրքէթին միւթէպէր վէ Թէէմին օլունմագ իւզրէ տէվլէթը Ալիյէնին Տէրսաատէթտէ մէրքէզի պուլընան Օսմանլը Պանգասընը Թավսիյէ էյլէրիզ վէ խարիճտ Էվրօբանըն էն մէշհուր վէ պէօյիւք պանգալարընտան քէզալիք մալումաթ ասլ օլունապիլիր։

ԷՇԵԱ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ
JEAN PSALTY

Պէյօղլունտա Գալաթասարայ սօգաղընտա ջնաճ տաիրէի պէլէտիյէ գարշըսընտա
ՄԷՐՔԻԶԸ ՃԷՆԻՏ ՕԼԱՆ ՄԱՂԱԶԱՏԱ
ՄԻԽՍՈՒՍՆԱ ՖԻՅԱԹԼԱՐԼԱ ՍԱԹԸԼԸՐ։

Պէյօղլունտա Ագա ճամիսի գարշըսընտա
Նօ. 127 ՇԻՒՊԷԼԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ։

Հէր նէվ վէ ուսուլտէ սիւսլիւ վէ սատէ մօպիլյալար, միւխթէլիֆ ֆիսթթըլըրտա չէչիտ չէչիտ տէօշէմէլիք գումաշլար, տէմիր վէ Թունճ գարիօլալար, Թաբէճարիա, սանտալիէլար, եաղլըղլը Թագըմլար, Թունճ, պագըր, ֆիլ տիշի, սէտէֆ վէ սաիրէ իլէ միւզէյյէն վէ րէնկեարէնկ իչէրմիշ զայէթ սիւսլիւ մօպիլյալար պուլունըր։

ՄԷՖՐՈՒՇԱԹԸ ՄԻՒՔԷՄՄԷԼԷ
(Թէքմիլ պիր խանէնին տէօշէմէսինէ իգթիզա իտէն էշեա։)

ՖԱՊՐԻԳԱՍը այ եէնի մաքինալար, գուրու աղաճլար վէ պիր խայլի Թէճրիւպէլի ամէլէլէր կէթիրիլմիշ օլընտըղընտան, էհալիյի հէր վէճհլէ մէմնուն իտէճէք պիր հալտէ պուլունըր։

Մալլար զայէթ տայանըգլը վէ զարիֆ վէ էհվէն օլուպ, սըրարըշաթ տախի սէրիան իճրա օլունըր։

[Խտարէխանէսի Պէյօղլունտա Գալաթասարայ սօգաղընտա ջնաճ տաիրէ գարշըսընտա տըր։]

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ
ԷՃԶԱԽԱՆԷ

18 — ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻՏԷ — 18

ՍՐՒՁԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ	ՊԷՕՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
77 — ՔԷՕՊՐԻՒ ՊԱՇԸՆՏԱ — 77	168 — ՏՕՂՐՈՒ ԽՕԼՏԱ — 168

Մէզքիւր էճզախանէ վէ սըէչար տիւքքեանլարընտա միւթէատտիտ վէ էնվաի Թէրքիպաթը քիմեէվիյէ վէ էճզա վէ մուալէճաթ վէ ալաթը ճէրրահիյէ, վէ ալէա ճինս լասթիգ իլէ չէլիքտէն մամուլ ալաթ ու էտէվաթ, վէ Լիմթէր ուսուլ ինտէ պաղլար, վէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էճզալարը, սըլ փամթօնըն էն ալէա ճինսի, եէրլի վէ էճնէպի մատէն սուլարը, ֆօթօկրաֆճըլար իչիւն Թէրքիպաթը քիմեէվիյէ, Պօրաօ չիւրապլարը, գօնեագլար, էնվաի իչկիլէր, գօգուլը սապունլար, նէֆիս րուտրա, օ տը Գօլօնէ, սաչ սուլարը, տիւրլիւ ֆուրչալար, վէ սըէչարլար իլէ քիմեախանէլէրէ մախսուս ճամ գապլար վէ ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուպ, Թօպտան վէ բէրաքէնտէ ֆիրուխթ օլունըր։

Բէզալիք մէզքիւր տիւքքեանլարտա մուայէնէի Թըպպիյէ տախի իճրա օլունըպ, պունա մախսուս օտալարը վար տըր։

Պէյօղլու էճզախանէսի կէճէլէրի աչըգ տըր։

Ջէյլ.—Պիլճիւմլէ էճզա վէ էմթաամըզըն էն ալէա ճինստէն օլտուղընը վէ բէք էհվէն ֆիյաթլա սաթըլտըղընը Տօգթօր էֆէնտիլէրէ վէ բաղպէթլու էհալիյէ իլան իտէրիզ։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ
ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ 200·000·000 ֆրանգ

Տէրսաատէթ աճէնթէսը
Գալաթատա Գարաքէօյտէ քէօբրիւ պաշընտա Հալաճեան խան

Աճէնթէա շիւպէսի
Սթամպօլտա Սուլթան Համամը սօգաղընտա Հաճօբուլօ խան

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ միւխթէլիֆ պանգա մուամէլէլէրինի իճրա իտէր։
Էսհամ իւզէրինէ իգրազ իտէր։
Էսհամ րէհին ալարագ հիսապը ճարի աչար։
Ֆրանսայա վէ սաիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ պօլիչա քէշիտէ իտէր։
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղըտլարը վէրիր։
Գասա իչէրի իչին վէրիլէն էմըլէր իճրա իտէր։
Էսհամ հըֆզ իտէր։
Թէսլիմ օլունան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգավիլէնտէ չէրայիթը մալումէ իլէ պօնօյար վէրիր։
ՍԹԱՄՊՕԼ ԱՃԷՆԹԷԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մաատա, էմթաա իւզէրինէ տէ աւանս վէրիր։ Բէզալէք մէզգիւր շիւպէ՝ արտիյէյէտէ գոյալանագ օլան էմթաայը կէօմրիւքտէն ալըր սագլար, վէ Սթամպօլտա վէ խարիճտա մէվճուտ եէնի աչըլան ամբարլարտա էմթաայը տաքօմիսիօն իշլէրինէ իտէր։
Մահալլը աճէնթէ Սթամպօլտա Զէրտէ քէբապճըլարընտա 31 նումէրօլու մահալտէ տիր։